

ΤΕΥΧΟΣ 171

ΤΙΜΑΤΑΙ ΔΡΧ. 3

ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΗΡ. ΜΑΛΛΩΣΗΣ

ΕΤΟΣ Δ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'

11 ΜΑΡΤΙΟΥ 1928

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

Κ...

ΑΔΑΜ. ΠΟΛΥΖΩΪΔΟΥ

Ι. Π. ΧΡΥΣΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΟΜΗΤΟΣ ΜΠΟΣΔΑΡΗ

ΧΡ. ΧΡΗΣΤΟΥΛΑΚΗ

Ν. ΚΑΡΑΒΙΑ

ΓΚΥ ΝΤΕ ΣΑΝΤΕΠΛΕΡ

— Γεγονότα και σχόλια

— Έσω-ερική εβδομάς

— Άβραμ Λίνκολν

— έλληνικ έκκλησία

— Οι σύμμαχοι εν Έλλάδι

— Ο ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

— Η τρομοκρατία των Δωδεκανησίων

— ΤΑ ΠΟΛΙΟΡΚΗΜΕΝΑ ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΣΤΑΔΙΟΥ 24

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ Δρ. 150

ΕΞΑΜΗΝΟΣ » » 75

ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (γενικώς) λ. 1

» ΑΜΕΡΙΚΗΣ δολλάρια 5

Έξάμηνοι συνδρομαί Έξωτερικού και τρί-
μηνοι Έσωτερικού δέν γίνονται δεκταί.

— Διά δημοσιεύσεις άγγελιών ιδιαίτερα
συμφανία.

— Τα έμβάσματα άπευδύνονται δι' έπιτα-
γής προς την διεύθυνσιν.

— Δι' πάσαν άνωμαλίαν περί την άποστο-
λήν του φύλλου οί κ. κ. συνδρομηταί παρακα-
λοῦνται ν' άπευδύνωνται προς την Διεύθυνσιν.

ΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΝΟΝΤΑΙ

ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

ΣΕΛΛ

SINGLE-DOUBLE-TRIPLE-GOLDEN-GEAR

ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ SHELL MEX

ΟΠΩΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΘΟΥΝ ΟΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΑΙ Η ΕΤΑΙΡΙΑ
ΕΚΑΝΟΝΙΣΕ ΤΑΣ ΤΙΜΑΣ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΩΝ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΟΡΥΚΤΕΛΑΙΩΝ

SINGLE SHELL
(ΣΙΓΚΛ ΣΕΛΛ)

Όρυκτέλαιον λεπτόρευστον και μακράς διαρκείας. Τò ιδεώ-
δες όρυκτέλαιον δι' αυτοκίνητα μικράς δυνάμεως και μηχαν-
νάς ψυχωμένας δι' ύδατος και αυτοκίνητα.

DOUBLE SHELL
(ΝΤΟΥΠΛ ΣΕΛΛ)

Όρυκτέλαιον μετρίας ρευστότητος, χρησιμοποιούμενον εις
τά πλείστα αυτοκίνητα πολυτελείας, εξασφαλίζον την εβ-
κολον εκκίνησιν και εις τόν ψυχρότερον καιρόν λιπαίνει ά-
μέσως όλα τα κινούμενα μέρη.

TRIPLE SHELL
(ΤΡΙΠΛ ΣΕΛΛ)

Όρυκτέλαιον πολύρευστον ιδίως διά καιρόν λίαν θερμόν,
κατάλληλον διά μεγάλης δυνάμεως αυτοκίνητα, λεωφορεία
και όακρά αυτοκίνητα. Κατάλληλον διά μοτοσυκλέτας.

GOLDEN SHELL
(ΓΚΟΑΝΤΕΝ ΣΕΛΛ)

Λίαν παχύρευστον ειδικώς παρασκευασμένον διά μηχανάς
ψυχωμένας δι' άέρος.

SHELL GEAR OIL
(ΣΕΛΛΓΚΕΑΡΟ-Γ'Α)

Εξαιρετικής ποιότητος όρυκτέλαιον διά τò κριώτιον των
ταχυτήτων και τοθ διαφορικού.

**SHELL TRANSMIS-
SION GREASSE**
ΣΕΛΛ ΤΡΑΝΜΙΣΣΙΟΝ
ΓΚΡΗΣ

Λίπος διά μηχανισμούς μεταδόσεως κινήσεων εκ τοθ κινη-
τήρος (Transmission) κυλινδρικούς και με μπίλιες.

Τò ιδεώδες όρυκτέλαιον, όπως αποφεύγετε τās απανθρακώσεις. Τα
όρυκτέλαια ΣΕΛΛ διυλίζονται οθτως ώστε να μη παρουσιάζουν άνθράκω-
σιν, έχουν δε αποδειχθή κατόπιν δοκιμών, ότι δεν αφίνουν κατά την χρη-
σιμοποίησιν άνθρακα.

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙΤΕ ΠΑΝΤΟΤΕ BENZINHN KAI OPYKTEΛAIA

ΣΕΛΛ

SHELL COMPANY (HELLAS) LTD

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

A. E. B. E. "Π. Γ. ΜΑΚΡΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ

ΚΥΡΙΑΚΗ 11 ΜΑΡΤΙΟΥ 1928

ΝΕΑ ΕΡΙΣΧΗ
ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΕΤΟΣ Δ'. ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΕΥΧΟΥΣ 171

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΗΡ. ΠΑΛΛΩΣΗΣ

ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Δέν δικαιούται, πρό πάντων, αύ-
τός ό κ. Θ. Πάγκαλος ό τῇ
συνεργασίᾳ τοῦ Βοβολίνῃ συλλα-
βών τοὺς ἀσεμνήστους πολιτικοὺς
μας ἀρχηγούς, ό Πρόεδρος τῆς
Ἀνακριτικῆς Ἐπιτροπῆς ό ἀρχηγ-
ὸς τοῦ Συνδέσμου τῶν ἀξιωματι-
κῶν τοῦ ὁποῖου τὰ μέλη συνεδρία-
ζον συνεχῶς εἰς τὸν «Παρνασσόν»
καὶ ἐξεβίαζον τὸ εἰδεχθὲς Στρα-
τοδικεῖον, ό εἰσβαλὼν δις εἰς τὴν
αἴθουσαν τῶν διασκέψεων τῶν στρα-
τοδικῶν καὶ ἐπιθαλῶν οὕτως εἰς τὴν
καταβίβην, δέν δικαιούται αὐτὸς
πρὸ παντὸς ό κ. Θ. Πάγκαλος ν'
ἀσχολῆται με τὰς εὐθύνας τὰς ὁ-
ποίας καὶ ἄλλοι πλὴν αὐτοῦ ἔχουν
σχετικῶς με τὸν τουφεκισμόν τῶν
τιμῶν Ἑλλήνων. Ό κ. Θ. Πάγ-
καλος καλεῖται ἀπὸ ἐκείνους, οἵτι-
νες αἰσθάνονται τὴν ψυχὴν αὐτῶν
αἰμάσσουσαν ἀπὸ τὸν πόνον νὰ μὴ
ἀνακινή ἐν τῇ ἀπολογίᾳ του τὸ θέ-
μα τοῦτο.

Δέν ἐπέστη ἀκόμη ἡ ὥρα τῆς ἀ-
παγγελίας ἐπισήμου—λαϊκῆ θελή-
σει—κατηγορίας διὰ τὸ στυγερόν
ἐκεῖνο κακούργημα, καὶ ὅς μὴ σπεύ-
δῃ εἰς τὸν ἐπηρρεασμὸν τῆς κοινῆς
γνώμης διὰ τῶν φανταστικῶν ψευ-
δῶν του καὶ τῶν ἄλλων φλυαριῶν
του. "Όταν ἡ ὥρα ἐπιστῇ καὶ εὐρε-
θῇ οὗτος εἰς τὸ ἐδῶκον τοῦ κατηγο-
ρουμένου, ἐν τῷ μέσῳ τῶν συνενό-
χων του, αὐτοῦργῶν καὶ συνεργῶν
τῆς ἀτίμου ἐκείνης δολοφονίας, θὰ
ἔχη ὅλην τὴν ἐλευθερίαν νὰ ὁμι-
λήσῃ, νὰ ἀποκαλύψῃ, νὰ φλυαρήσῃ
καὶ νὰ ἐπιδικώσῃ τὴν ἀπαλλαγὴν
του. Καὶ οἱ δικασταὶ του, οἱ ὁποῖοι
δέν θὰ εἶνε θεοβάλως, οὔτε ό κ.
Τσιτσεκλῆς, οὔτε ό κ. Ν. Μπικὸ
πουλῆς, θὰ ἐκτιμήσουν δεόντως τὰ
στοιχεῖα τὰ ὁποῖα θαπροσκομισθοῦν
καὶ θὰ κρίνουν περὶ τῶν ἐνόχων.

Ό κ. Θ. Πάγκαλος καλεῖται ὅθεν
νὰ περιορίσῃ τὴν ἀπολογία του εἰς
τὰ κεφάλαια τῶν βαρυνουσῶν αὐτὸν
κατηγοριῶν διὰ τὰς πράξεις του.
ὡς Δικτάτορος, διὰ τὴν περίοδον
τὴν σχοῦσαν ὡς ἐμβλημα τὸ «Θε-
όδωρος κερνᾷ καὶ Θεόδωρος πί-
νει» καὶ νὰ παύσῃ ἀσχολούμενος με
τὴν ἀναζήτησιν τῶν ὑπευθύνων τοῦ
τουφεκισμοῦ τῆς τιμῆς τῆς Ἑλλά-
δος, ἥτις ἀποτελεῖ ὑποχρέωσιν ἄλ-
λων ἐντίμων Ἑλλήνων πολιτῶν οἱ
ὁποῖοι θ' ἀποκαταστήσουν τὴν τι-
μὴν τῆς Ἑλλάδος, ὅταν ἡ Ἑλλὰς
ἐπανέδρῃ ἐαυτήν.

Ο κατὰ πάντα ἀξιώτιμος πρόην Ὑ-
πουργὸς τοῦ Λαϊκοῦ Κόμματος—
ἐπὶ κυβερνήσεως Γούναρη—ὅστις παρῶ-
ται εἰς μακρὰν του πρὸς τὸν ἡμέτερον
διευθυντὴν ἐπιστολὴν—μὴ δημοσιεύ-

σιμον άτυχώς— ν' άποδείξη ότι από τας κρατούσας πολιτικάς και πολιτειακάς συνθήκας ή σύστασις Λαϊκών Πολιτικών Συλλόγων θά είνε επίσημα, διότι θά φανατίση τὰ δημοκρατικά κόμματα και θά τὰ οδηγήση εις μίαν ένωσιν ισχυράν δια ν' άμυνθούν του έπιβληθέντος πολιτεύματος, θά μάς επιτρέψη νά μη συμφωνήσωμεν μετ' αυτού. Θά υπενθυμίσωμεν εις τόν άξιότιμον επιστολογράφον μας ότι αί συνθήκαι αί παρούσαι κατ' ούδέν είνε πλέον άνώμαλοι τών της περιόδου 1919-1920. Τότε υπήρχεν ή πολιτική δικτατορία και τρομοκρατία του κ. Βενιζέλου. Υπήρχεν ή άπαισίας μνήμης προληπτική λογοκρισία. Ο χαφιεδισμός και ό περίφημος νόμος «περί δυσμενείας του καθεστώτος. Τότε ούδεις έτόλμα νά φωνάξη δημοσία. Κάτω ό Βενιζέλος! Τά τάγματα τών χαφιέδων και τών Γυπαραιών έδρων εις όλα τὰ σημεία της Ελλάδος τρομοκρατι κώς και ούδεις ήτο βέβαιος άν έξερχόμενος την πρωίαν της οικίας του θά επέστρεφε την έσπέραν εις τούς κόλπους της οικογενείας του. Υφίστανται σήμεραν τοιαύται άνελεύθεροι συνθήκαι; Υφίσταται Γυπαρισμός, λογοκρισία, γαστρεδισμός, τρομοκρατίαι; Όχι βεβαίως. Άλλ' υφίσταται, κατὰ τόν έντιμον πολιτευτήν, ό φόβος της συνενώσεως τών δημοκρατικών δυνάμεων προς άντίμετώπισιν τών ήμετέρων.

Εις την γνώμην ταύτην θά είχωμεν ν' άντιτάξωμεν ότι πλανάται πιστεύων ό επιστολογράφος ήμών ότι σήμεραν αί δημοκρατικά δυνάμεις είνε κατετμημένα εις πλείονας τών δύο οργανώσεων. Πλανάται οίκορως πιστεύων ότι δι' κ. κ. Μιχαλακόπουλος και Καφαντάρης και Κονδύλης και Παπαναστα

σίου, μηδ' αútων τών Παγκαλιζόντων δημοκρατικών δέν θά δώσουν, άγώνος πολιτικού και πολιτειακού έπικειμένου τας χείρας προς άντιμετώπισιν της Βασιλόφρονος παρατάξεως είτε ήνωμένης είτε διηρημένης. Ο τρόμος της άποδόσεως εύθυνών δια τὰ έγκλήματα του παρελθόντος και ό φόβος της άπωλείας της έξουσίας, θά επιβάλουν την Ένωσίν των. Αυτή είνε μία πραγματικότης, την όποιαν δέν επιτρέπεται νά παραγνωρίζη ό όμόφρων πολιτικός κόσμος.

Όθεν τὸ έπιχείρημα τουτο, ούδεμίαν, καθ' ήμās άσκει επίδρασιν εις την άποψιν της συστάσεως τών Λαϊκών Πολιτικών Συλλόγων, ήτις θά έχη ως σκοπόν την πραγματοποίησιν της ΕΝΩΣΕΩΣ όλων τών Βασιλόφρονων εις μίαν ισχυράν και ένθουσιώδη παράταξιν. Αν πρόκειται ή Ένωσις ήμών νά επιφέρη και την συνεργασίαν όλων τών δημοκρατικών, τόσῳ τὸ καλύτερον. Τὸ έσωτερικόν ζήτημα θά λυθῇ δια μιᾶς μάχης τελειωτικῆς. Θά πολεμήσωμεν σύνολον προς σύνολον. Οί ισχυρότεροι την ψυχὴν θά νικήσουν! Καί τότε... ούαί τοίς ήττημένοις!...

Συνεχίζοντες την δημοσίευσιν τών άπομνημονευμάτων του κόμητος Μποσδάρι, πρέπει ίσως νά επαναλάβωμεν ό,τι έτονίσαμεν και κατὰ την έναρξιν της δημοσιεύσεως, ότι: ό κόμης Μποσδάρι λέγει μὲν πολλὰς άγνώστους αληθείας, εκθέτει πολλὰ άγνωστα παρασηνιακά σημεῖα του έλληνικού δοάματος υποπίπτει όμως και εις πολλὰς ανακριθείας, είτε διότι ως Ιταλός φυσικόν είναι νά προτάσῃ προπαντός τὸ Ιταλικόν συμφέρον, είτε διότι δέν ήτο εις θέσιν νά γνωρίζη καλύτερον τὰ έλληνικά πρόσωπα και πράγματα. Τοῦτο άποδεικνύεται εκ τών κρίσεών του περι

ΗΜΕΡΑΙ ΔΟΞΗΣ ΚΑΙ ΘΡΙΑΜΒΟΥ

ΤΑ ΠΟΛΙΟΡΚΗΜΕΝΑ ΙΩΑΝΝΙΝΑ

(2)

Έντυπώσεις της διακεκριμένης λογίας και συγγραφέως
κ. Γκύντε Σαντεπλέρ, συζύγου του τότε έν Ιωαννίνους Γάλλου Προξένου κ. Δυσσάπ.

(Συνέχεια εκ του προηγουμένου)

Ένας άπεσταλμένος Έλλην έφθασεν εις τὸ Στρατηγεῖον του Αρχιστρατήγου. Έφερεν ένα φάκελλον σφραγισμένον περιέχοντα έπιστολήν του Διαδόχου Κωνσταντίνου, όποιος δικαί τὸν τὰ στρατεύματα της Ηπείρου.

Ο Διαδόχος της Ελλάδος έν ονόματι της ανθρωπότητος δια ν' άποφύγη τας θυσίας άμφοτέρων τών στρατών, έζήτηι από τόν Έσάτ πασσάν την παράδοσιν της πόλεως. Αναγνωρίζων την ανδρείαν τών Τουρκικών στρατευμάτων τοίς υπέσχετο ν, άποδώσῃ τας τιμὰς του πολέμου, και νά τούς αφήσῃ ν' άποκομίσουν όλα τὰ υλικά του πολέμου κτλ. Προέθετεν ότι έν περιπτώσει άρνήσεως θά συνεχέντρωνεν όλες τας δυνάμεις τας όποιας διέθετε τώρα δια μίαν επίθεσιν, της όποιας τὸ άποτέλεσμα θά ήτο αναμφιδόλως ή πτώσις τών Ιωαννίνων.

Ο Έσάτ πασσάς απήντησε—μέ την αυτην άβρότητα—ότι δέν ήδύνατο νά παραδώσῃ την πόλιν άνευ έντολής της Κυβερνήσεως του, την πόλιν της όποιας του άνετέθη ή υπεράσπισις.

Αί Έλληνικαί εφημερίδες, αίτινες φθάνουν εις τὰ Ιωάννινα, όμιλούν δια τούς όρους της ειρήνης, μάς άφίνουν νά έλπίζωμεν ότι θά συνομολογηθῇ πολὺ γρήγορα.

Είνε πλάνη! Ο πόλεμος εξακολουθεῖ.

Και πόσας εκατόμβας καταμηνύει ή αλλαγή των έπιστολών αυτών.

Ιωάννινα 21 Ιανουαρίου) 2 Φεβρουαρίου
Έσυχία! Ούδεις κανονισμός αυτην

του προσώπου του σεβαστού κ. Στεφάνου Σκουλούδη και του άειμνήστου ιστορικού Σπυρίδωνος Λάμπρου. Η εξήγησις αυτη νομίζομεν ότι έπρεπε νά δοθῇ προς άποφυγήν πάσης παρεξηγήσεως.

Την νύκτα και σήμεραν τὸ πρωί. Φεῦ! Θά εύχαριστούμεθα ίσως εκ της ήσυχίας ταύτης εάν δέν έγνωρίζαμεν τί προμηνύει, εάν εις την άφαιον καταθλιπτικήν γαλήνην της φαιᾶς τῆς μέρας δέν ήρχοντο τόσοι στρατιῶται εις την πόλιν, και τόσοι άμαξαι φορτωμένοι με προμηθείας. Αναμένεται ή γενική επίθεσις και προπαρασκευάζονται δι' αυτην... Πότε θ, άρχίσῃ;...

Εις την Κωνσταντινούπολιν ή μερίς τών φιλοπολέμων επανήλθε δια πραξικοπήματος εις την αρχήν. Εις τὸ Λονδίνον αἱ διαπραγματεύσεις διεκόπησαν. Όλα αναγγέλλουν την έξακολούθησιν του πολέμου. Εις τὰ Ιωάννινα τὸν προβλέπουν μυστηριώδη, τρομερόν, ασπείρουμενον εις την άπατηλήν αυτην γαλήνην, εις την σιωπήν αυτην την αγωνιώδη, προτού έμφανισθῇ εκ νέου, τρομερότερος και τραγικώτερος.

Όλοι εύρίσκονται έν τελείᾳ αποθαρρύνσει. Όλοι αἱ έλπίδες, όλαι αἱ προγνώσεις φαίνονται μάταιαι. Θά περιμένωμεν ακόμη οκτὼ ημέρας ή... οκτὼ μήνας... Καί αληθῶς ποίος θά έτόλμα ν' άπαντήσῃ;...

Ο καιρὸς είνε μελαγχολικός. Η χιών και λύπη σήμεραν τας ύψηλότερας κορυφὰς του Μιτσκέλι, όπως και της Πίνδου... Η χιών σήμεραν είνε χωρίς λάμψιν... Κάποτε αὐτοί όμιχλώδεις μάς άποκορύπτουν την θέαν τών όρέων και της λίμνης και ή βροχή κυτῶ εις τὰ τέλματα των παραθύρων.

Πρὸ ολίγου ένα παιδί μου έφερε τὰ πρώτα ία... Εύρίσκονται άπέναντί μου, έν ᾧ γράφω, δροσερώτατα, ωραία, ζωηρά... μυρίζουν, με τὸ άρώμα των με βεβαιώνουν ότι ό πόλεμος δέν μπορεί νά κατασπρέψῃ οὔτε νά φοβίσῃ την άρχομένην άνοιξιν.

16 Φεβρουαρίου

Η κατάσταση είνε άπελπιστική. Ένώ εις την Τραπεζάν και την Καλλιπόλιν αἱ έχθροπραξίαι επανελήθησαν, ένῳ εξακολουθοῦν στο

δρότεροι περίεξ του Σκούπαρι και περίεξ της 'Αδριανουπόλεως, φαίνονται να παραλύουν πέριξ των 'Ιωαννίνων. Περιμένονμεν άκαταπαύστως την όριστική επίθεσιν, την οποίαν άνήγγελε το τελευταίον άδρον τελεσίγραφον του 'Ελληνος Πρίγκηπος.

Η άνακωχή αυτή ή σιωπηρά πρέπει ν' αποδοθή εις την θύελλαν ή όποία επί τέσσαρας ημέρας και τρεις νύκτας επέπεσε κατά του τόπου αυτού; Βόρειος άνεμος παγετώδης, όποιος όγκούμενος εις την εύρειαν πεδιάδα άνέτρεψε την άτμόσφαιραν έρήμωσε το έδαφος και έβασάνισεν άγρίως την δυστυχισμένην άνω θρωπίνην σάρκα.

Όποιος δέν ήκουσε τον μυκηθμόν του βορρά δέν έδοκίμασε την φρίκην του άνέμου.

Τίς νύκτες αυτίνας, ένώ όλο το σπίτι σείεται, τα παράθυρα και οι θύραι δονούνται και τα πράγματα τρίζουν, όπως και τα όντα, και ως να παραπονούνται δι' ένα μυστηριώδες κακόν!

Και οι πένθιμοι αυταί οίμωγαί των θλιβερών φασμάτων, οι κραυγαί των κοπαδιών των σκύλων, οι όποιοι έρχονται μακρόθεν, αυξάνονται, αναβαίνουν, διέρχονται απομακρύνονται, χάνονται μετ' όλίγον ακολουθούμενοι από άλλους θαρούς, ως εκατοντάδες υποχθονίων και γιγαντωδών θηρίων να εξεπολύθησαν εναντίον του τόπου τούτου.

Δυστυχισμένη στρατιωτά! 'Ακούετε όλα αυτά εις το τραγικόν σκότος του όρους... Και λυσσασμένα θηρία και τα κατηραμένα φαντάσματα της θυσίας σας παρασύρουν εις τον τάφον.

Οι στρόβιλοι αυτοί, οι όποιοι φαίνονται ως να διασχίζουν τους τοίχους των οικιών μας, τους όποιους εΰχασθαι να εισέρχονται εις τας φλέβας μας και τας καρδιές μας, εΐνε ένα σάβανον άόρατον, παγωμένον, το όποιον περιβάλλει σφιχτά τα σώματά μας, το όποιον δέν απομακρύνεται ή μετά κόπου, αφίνον ίσως το ψυχος, το όποιον τίποτε δέν το ξαναθραινεί. Τέσσαρες ημέρες και τρεις νύκτες! 'Η άγρία λίμνη εξογκουμένη ήχούσεν ως ή θάλασσα... Εΐχε φοβερόν και άγριον πράσινον καίφαιδον χρώμα. Μεγάλα στρώματα ύψοντο, συνεστρέφοντο. Αι καταγίδες του βορρά εξερρίζωνσαν δένδρα, κατέρριψαν τοίχους, εσάρωσαν τα κεραμίδια από τας στέγας των οικιών, εσάρωσαν την αίχμήν του μινάρου του κυριωτέρου τζα

μιού της πόλεως... Εις το στρατόπεδον της έρυθράς ήμισελήνου άνεσήκωσε σκηνάς, όπου άσθενείς και τραυματίται έκοιμώντο... Εις τάχα ρακάματα του Μπιζανίου τριανταπέντε στρατιώται εύρέθησαν νεκροί.

Όταν αίφνης εις το μέσον της ημέρας ό βορράς κατέπεσε, τα νοσοκομεία επληρώθησαν όπως την επομένην της μάχης.

Ιωάννινα 8)21 Φεβρουαρίου

Τώρα, επειδή δέν υπάρχει τόπος εις τα κοιμητήρια των 'Ιωαννίνων, ήρχισαν να θάπτουν και έξω της πόλεως εις τους πρόποδας ενός λόφου.

Πόσα άραγε πτώματα παραδίδονται καθ' έκαστην εις την κόκκινην άργιλλον; Δέν ξέρω. Οι αξιωματικοί οι στρατιωτικοί ιατροί προτιμούν αναμφιδόλως να μένη άγνωστος ό αριθμός. Σιωπούν ή δίδουν ψευδείς αριθμούς—σφαράντα, πενήντα, εκατόν κάτω της αλήθειας. Μία ήμεραν κάποιος ΐξ ενός λόφου έμειτρησε διακόσια φέρετρα.

Από τι λοιπόν πεθαίνουν; Από σοβαρά τραύματα, ή από άσθενείας ή κόπωσης... Μετ' όλίγον αναμφιδόλως θα πεθαίνουν και από την πείναν.

Κάθε στιγμήν οι νεκροθάπται εύρίσκουν έργον. Τι όεσμα! Λάκκοι άνοιγμένοι, λάκκοι χαίνοντες, τους όποιους στρώνουν με σανίδας διά να κατατεθούν οι νεκροί οι όποιοι θα κοιμηθούν εις την γήν... 'Ενα πτώμα περιβαλλόμενον από άσπρο πανί έτοποθετήθη εκεί επί του εδάφους πλησίον ενός τάφου... Φέρετρα πολλά εύρίσκονται εκεί. Τα μέν πλήρη, τα άλλα κενά, λεπτά, έλκυστά σαν μεγάλα καυτιά...

Εάν μείνωμεν έν λεπτόν ακόμη επί του λόφου θα ίδωμεν άλλα φέρετρα να όποια να έρχονται δέκα ή δώδεκα μαζί...

Εΐνε παράξενον υπερφυσικόν τίνα πένθιμος φαντασμαγορία.

11)24 Φεβρουαρίου

Κάθε ήμέρα απότινων ήμερών το Μπιζάνι θυμώνει... Κάποτε αρχίζει το άπόγευμα να βάλλη κάποτε το πρωί, αλλά συχνότερα το άπόγευμα κατά τας τέσσαρες και μισή...

Πάψει, μυκάται, μαινεται, πυρπολεί τους λόφους με όβιδας... Από όλα τα μέρη τα 'Ελληνικά πυροβόλα άπαντούν. Εις μίαν ή δύο ώρας ό θόρυβος καταντά κατορχθόνιος... Επειτα το πάν σιγά. Δέν εΐνε ακόμη ή αρχή του τέλους...

Οι διαδοχικοί μάχαι, οι άπεγνωσμένοι αυτοί μονομαχίαι τοι πυροβολικού, φαίνεται ότι δέν φέρουν μεγάλα αποτελέσματα, τουλάχιστον όσον αφορά εις το τέλος του άγώνος.

Εις τας προφυλακάς άμφοτέρων των στρατών εξακολουθούν ν, ανταλλάσσουν τεμάχια όσπου άρτου και πακέτα με τσιγάρα. Φωνάζει ό ένας τον άλλον με το όνομά του, και συνομιλούν. Κάποτε μου διηγούνται, συνεννοούνται οι δυστυείς αυτοί και άποφασίζουν μεταξύ των να κάμουν άνακωχήν την νύκτα. Από την τάδε ώρα ως την τάδε δέν θα πυροβολήσουν: Εΐνε ή άνακωχή του ύπνου.

Οϊαυτολιτίται υποφέρουν το ψυχρος, τας στερήσεις, τας φοβέρας καταπονήσεις με ήρωικήν έγκαρτέρησιν. Εις εξ αυτών άπώλεσε τον ένα βραχίονα και τους δύο πόδας. Το σώμα του δέν ήτο πλέον παρά μία άθλία μάζα, ένας θλιβερός κορμός. 'Αλλά έλεγεν άπλως. «Η πατρίς μου εΐχεν ανάγκην των ποδών μου και του βραχίονός μου, της πλ άδωσαν».

Χθές αναγινώσκουσα «Δουλεία και Στρατιωτικόν μεγαλείον του 'Αλφρέδου δε Βινύ εσημείωσα αυτάς τας γραμμάς.

«Η αυταπάρνησις του πελεμιστού εΐνε σαρπός βαρύτερος από του μάρτυρος. Δέν πρέπει να τον έχη βαστάσει κανείς διά να γνωρίξη το μεγαλείον και το θάρρος του. Αναμφιδόλως ή θυσία θα εΐνε το ωραιότερον των επιγείων πραγμάτων, διότι εύρίσκει τόσην ωραιότητα εις τους άπλους ανθρώπους, οι όποιοι συχνά δέν έχουν ιδέαν της αξίας των και δέν γνωρίζουν το μυστικόν της ζωής...»

Με όλην την καρδιά τας γραμμάς αυτές τας αφιερώνω εις τους δυστυχείς αυτούς 'Ασπιδόστους στρατιώτας, εις όλους τους ταπεινούς του πολέμου αυτού, εις όλους αυτούς τους μή έχοντας συνείδησιν του ήρωισμού, και οι όποιοι, άφ, οϊασδήποτε άπόψεως έδωσαν την ζωήν απλώς, άφανώς, και ίσως και άνωφελώς χωρίς να έχουν «ιδέαν της αξίας των».

15)28 Φεβρουαρίου

Τώρα ήρχισε πλέον να φαίνεται ή πείνα... Ένας ιατρός μου λέγει ότι δύναται τις να ίδη εις τους δρόμους επί των προσώπων των διερχομένων τα φυσιολογικά ίχνη της πείνας.

Εις τα περίχωρα των 'Ιωαννίνων και εις τα 'Ιωάννινα πολλοί άπέθαναν εξ άστίας. Ολίγοι ακόμη ήμέραι της άφορήτου ταύτης καταστάσεως και θα παρουσιασθή εις το λαόν ό

πρόμος και ή παραφροσύνη της πείνας.

Αι προμήθειαι μας εξαντλούνται. Αρχίζομεν να γινώμεθα φειδωλότεροι εις την χρήσιν του άλεύρου και του άρτου.

Αλλά δέν μας έλλειψεν ακόμη τίποτε το ουσιασδες... και δέν σκέπτομαι να παραπονεθώ.

Αποδίδονται εις τον Βεχίπ μπέην, τον όποιον κάποιος ήθελε να συγκινήση επί της φοβεράς καταστάσεως του 'Ελληνικού πληθυσμού αι τρομεραί αυταί λέξεις.

Δέν μπορώ να κάμω τίποτε γι' αυτούς... Εάν οι Χριστιανοί πεθαίνουν από την πείνη την Δευτέρα, οι Μουσουλμάνοι θα πεθάνουν την Τετάρτη... Αυτή εΐνε ή μόνη διαφορά.

Ιωάννινα 18 Φεβρουαρίου)1 Μαρτίου

Ο καιρός εΐνε πένθιμος. 'Ακόμη φυσά βορράς!.. Με έννευρίζει και σχεδόν με φοβίζει ως δύναμις υπερφυσική και άγρία.

Σήμερον αρχίζει νέος μήν... Τι άραγε θα μας φέρη;...

Αι ήμέραι εΐνε βμοιαι... και δέν γνωρίζομεν τί να σκεφθώμεν.

Με κατέχει άκατανίκητος αποθάρρυνσις. Πιστεύω ότι, όπως και αι προμήθειαι μας, εΐται και ή άνδρεία μου και ή ενεργητικότης μου αρχίζει να με εγκαταλείπη... Μίαν επιστολήν εν Γαλλίας, μίαν λέξιν, μίαν κάρταν... ένα τίποτε, ένα μικρόν σημεϊόν ζωής.

Μερικαίς νύκτες περνούν και εΐμαι με καρδίαν άνήσυχον, κατατρυχημένην εν της άγνοίας όταν σφυρίξη ό άνεμος, όταν ήχη το κανόνι και δέν δύναμεθα να κοιμηθώμεν.

Οι Τούρκοι—άλλως φοβερά έχέμυθοι και όλιγόλογοι εις τας όμιλίαις των—ισχυρίζονται ότι ή πόλις έχει αρκετάς προμηθείας και πυρομαχικά διά ν' αντισταθί. 'Αφ, έτέρου όμως οι δυστυχείς στρατιώται αποθυήσκουν κατ' έκατοντάδας... Η άθλιότης των εΐνε έννευρίστική: Οι αρχηγοί προσπαθούν να τους δώσουν θάρρος και έμπιστοσύνην αναγγέλοντες επί τού χείρας(;) τας όποιας ό 'Οθωμανικός στρατός εσημείωσε προς άνατολάς... Φθάνουν δέ με χρι του να λέγουν ότι μία νικηφόρος απόβασις θα επτρέψη την άνάγκησιν της Θεσσαλονίκης λέγων επίσης ότι επανάστασις μέλλει να ήκράγη εις τας Αθήνας... Και τί δέν λέγουν! Αι είδήσεις αυταί κάμνουν τους 'Ελληνες των 'Ιωαννίνων να μειδιούν... Η βεβαιότης δέν εκάμψθη. Περιμένουν τους άδελφούς των. Η μεγάλη ήμέρα πλησιάζει.

Κάποιος σιγά-σιγά άποσπᾶ τὴν ἐκμυστήρευσιν ὅτι τὰ οἰκοδομήματα τὰ προωρισμένα διὰ νῶσσομασία καὶ κατοικίας ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν, ἐτοιμάζονται μυστικά εἰς τὴν πόλιν.

Ὁ οὐρανὸς εἶνε πελιδνός. Ομοιάζει ὡς οὐρανὸς μετὰ καταστροφὴν. Καὶ ὁ ἄνεμος, ὁ φεβερὸς αὐτὸς ἄνεμος, ὁποῖος «ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ ὀρίζοντος τρέχει μὲ μανίαν.

Ἰωάννινο 21 Φεβρουαρίου 8 Μαρτίου
Αὐτὸ εἶνε ἀπίστευτο καὶ τριγυρόν.

Χθὲς τὸ πρωὶ ἤρχισεν ἡ γενικὴ ἐπίθεσις. Σήμερον τὸ πᾶν πετέλεσται, λέγουν ὅτι ἡ πόλις παραδίδεται. Μόλις δύναμαι νὰ συγκρατήσω, νὰ συμπεύσω τόσας ἐντυπώσεις θηριώδεις καὶ ἀπροσδόκητους.

Ἄλλως τε καὶ τί ἀκριβῶς γνωρίζω;

Χθὲς παρηκολούθησα ἀπὸ ἑνα λόφον τῶν Ἰωαννίνων τὸν βομβαρδισμόν. Αἱ ὀβίδες ἔδρεχαν ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῆς Μανωλιάσας, ἐφ' ὅλου τοῦ ὄγκου τοῦ Μπιζανίου καὶ μέχρι τοῦ Κουτσελιοῦ, τοῦ βράχου αὐτοῦ ὁποῖος ὑψοῦται ἀριστερὰ τῷ Μπιζανίῳ. Ἡ σημερινὴ ἐργασία ἐφαίνεται σοβαρώτερα τῆς τῶν ἄλλων ἡμερῶν, ἀλλ' ἐπληρώθημεν συχνὰ ἐπὶ τῆς ἀκριβείας τῶν αἰφνιδιασμῶν αὐτῶν, ὥστε δυσκολευόμεθα νὰ τὰς πιστεύσωμεν....

Ἡ μάχη ἐξηκολούθησεν ὅλην τὴν νύκτα. Κάθε στιγμὴ ἐξυπνούσαμεν ἀπὸ τὸν θανατηφόρον ἤχον τοῦ κανονιοῦ....

Σήμερον εἰς τὰ ἐπὶ ἡ προσβολὴ ἦτο σφο-

δροτέρα... Μετὰ τὸ Μπιζάνι πάντοτε κυριάρχουν τρία ἄλλα φρούρια ἐλάβανον μέρος εἰς τὴν μάχην. Ἡ Καστρίτσα, τὸ Δουροῦτι καὶ ἡ Σαδοβίτσα... Ἀρὰ οἱ Ἕλληνες ἤρχοντο ἐπίσης ἐκ δεξιῶν... Ἀναμφιβόλως θὰ ἤρχισεν ἡ γενικὴ ἐπίθεσις. Εἶνε μάταιον ν' ἀμφιβάλλωμεν περὶ τούτου...

Ἀναβαίνομεν ταχέως εἰς ἕνα ὑψηλὸν λόφον. Ὅλον τὸ ἄχανές πεδίων τῶν στρατηγικῶν ἐπιχειρήσεων, ὅλη ἡ ἀμυντικὴ γραμμὴ τῶν Ἰωαννίνων ἀπλοῦται ἐν συνόλῳ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας. Παντοῦ αἱ ὀβίδες πίπτουν ὡς χάλαξα. Φοβεροὶ κεραυνοὶ κανονιοβολισμῶν. Ἐκ τῆς πεδιάδος πέραν τοῦ Δρίσκου, ὅπου ῥεεὶ ὁ ποταμὸς τῆς Ἀρτας, μᾶς ἔρχεται ὁ παρατεταμένος ἤχος τῶν πυροβολισμῶν. Ἐκ τοῦ ἀντιθέτου μέρους, ὅπισθεν τῆς Δωδώνης καὶ τῆς Μανωλιάσας, ἔχεται ὁ αὐτὸς χαρακτηριστικὸς ἤχος μάχης πεζικοῦ, ἀλλ' ἐντονώτερος καὶ εἰς τὸν ὅποιον ἐνώνεται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν φοβερός, καταθλιπτικὸς καὶ ἀνεξάλειπτος διὰ τὸν ἀκούσαντα αὐτὸν ὁ ταχὺς ἤχος τῶν μυδραλλισθόλων.

Καὶ τὸ μεσημέρι ἐξακολουθοῦν νὰ πολεμοῦν. Κατὰ τὴν ἐπ' ἀνὰ ὁδὸν μας εἰς τὴν οἰκίαν ἀκούομεν τὸν ἀπομακρυσμένον θόρυβον τῆς μάχης. Εἰς τὰς πρεῖς διαδίδεται εἰς τὴν πόλιν ὅτι οἱ Ἕλληνες κατέλαβον τὸ Δουροῦτι. Ἄλλ' ἡ εἰδήσις εὐρίσκει πολλοὺς τοὺς δυσπίστους.

(Ἀκολουθεῖ)

ΜΕΤΑ ΜΙΑΝ ΔΩΔΕΚΑΕΤΙΑΝ

Ο ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

(ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΡΙΤΙΚΗ)

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Καὶ τοιοῦτος εἶναι ὁ κ. Βενιζέλος διὰ τὴν νεοελληνικὴν κοινωνίαν. Ἐνσαρκώνει πολλὰ ἐκ τῶν προτερημάτων, ἀλλ' ἰδίως ὅλα τὰ ἐλαττώματα τῆς φυλῆς, εἰς τὸ κατακόρυφον. Ἐχει τὴν γοργὴν ἀντίληψιν, τὴν ἀγχίνουσαν, τὴν εὐκόλῳ προσαρμοστικότητα, τὴν περιέργειαν, τὴν φιλοδοξίαν, τὴν αἰλουροειδῆ εὐλυγισίαν καὶ κινητικότητα τῆς ψυχῆς, καὶ γενικῶς τὴν ζωτικὴν ἐλαφρότητα τῆς φυλῆς τὴν ὅποιαν δέχονται ὡς ἐν τῶν μεγίστων αὐτῆς, φυσικῶ-ψυχικῶν προνομίων, μέλλοντι

κῆς ἰδίως σημασίας. Ἀλλὰ μέσα εἰς αὐτὰ καὶ γύρω ἀπ' αὐτὰ τὰ φυλετικὰ προτερήματα, ἐμφωλεύουν καὶ ὅλα τὰ μεγάλα φυλετικὰ ἐλαττώματα. Ἡ ἔλλειψις βάθους, ἡ ἀδυναμία προγραμματικῆς δράσεως, ἡ ἀδυναμία συστηματικῆς καὶ μελετημένης ἐνεργείας, ἡ ἀπουσία ἐσωτερικῆς πειθαρχίας, ἡ ἀδυναμία προσκλήσεως εἰς ὁρισμέναν ἀρχὰς, ἡ διαρκὴς τάσις πρὸς τὸ αὐτοσχεδιάζειν καὶ τὸ προχειρολογεῖν, ἡ ἀντικατάστασις τοῦ οὐσιαστικοῦ ἐπιχειρήματος διὰ τῆς δικανικῆς διαλεκτικῆς, ἡ ἡθικὴ ρευστότης καὶ ἀστάθεια, τὸ

ἄλλοπρόσαλλον, τὸ εὐεπίφορον, ἡ συναίσθησις ἀκόμην τῆς ἀνάγκης τοῦ πλάττειν προχείρους θεωρίας δικαιολογητικὰς μιᾶς ἐκάστης ἐνεργείας, ὅσον καὶ ἂν αὐτὴ ἐπιχειρήθῃ τυφλὰ ἢ ἀπερίσκεπτα, ὅλα ταῦτα χαρακτηρίζουν ἀδρῶς τὸ μέγα μέρος τῆς φυλῆς, καὶ ἔτι ἀδρότερον τὸν κ. Βενιζέλον. Ἄλλ' οὗτος δὲν ἔχει ταῦτα τὰ ἐλαττώματα μόνον παρουσιάζει καὶ ἄλλα, ἰδιάζοντα εἰς τὰ χειρότερα τμήματα τῆς φυλῆς, ἐκεῖνα ποῦ διαβιοῦν εἰς τὰ μεγάλα κέντρα τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἀνατολῆς. Τὸν ἀρριθισμόν, τὸν τυχοδιωκισμόν, τὴν τάσιν πρὸς εὐκόλῳ καὶ ἀγυρτικὴν ἐπιτυχίαν, τὸν κοινωνικο-πολιτικὸν ταχυδακτυλουργισμόν, τὴν ἡθικὴν ἀναρχίαν καὶ σύγχισιν, τὴν ξενομανίαν, καὶ τὸ χειρότερον ἀπ' ὅλα, τὸν φραγκολεβαντινισμόν. Ὁ δῆθεν κοσμοπολιτισμὸς τὸν ὅποιον συχνὰ ἐκδηλώνει εἰς τὰς κοινωνικὰς καὶ πολιτικὰς του ἰδέας τίποτ' ἄλλο δὲν εἶναι κατὰ βάθος ἐμὴ φραγκολεβαντινισμός. Ὁ τρόπος τῆς κοινωνικῆς του ζωῆς εἰς Χανιά εἶχε πολὺ τὸ λεβαντινικόν, ἐκτὸς δὲ τούτου ἔχει τὴν ξιπασίαν καὶ τοὺς ὑπερβολικοὺς θαυμασμοὺς τῶν φράγκων τῆς Σμύρνης διὰ τοὺς ἐξωτερικοὺς τύπους τῆς εὐρωπαϊκῆς ζωῆς, τοὺς ὁποίους ἐκλαμβάνουν ὡς τὸν εὐρωπαϊκὸν πολιτισμόν.

Ἐπίσης ἔχει καὶ τινὰ ρομαντικὴν τάσιν πρὸς τὸν ἐπιστημονισμόν καὶ τὸν ἰδεολογισμόν. Ἡ κλίσις του αὕτη εἶναι μὲν ρομαντικὴ ἀπ' ἐνὸς καὶ ἐπομένως εἰλικρινὴς, ἀλλ' ἀπ' ἑτέρου εἶναι καὶ λίαν φιλοκερδῶς ὑπολογιζομένη. Δυνάμει ταύτης ἐτύλιξεν εἰς τὰ κομματικὰ του δίκτυα τοὺς ὀλίγους εἰς ἀριθμὸν, ἀλλὰ σημαίνοντας εἰς ἀξίαν, κύκλους τῶν παρ' ἡμῶν ἰδεολόγων, τοὺς δημοτικιστὰς, τοὺς κοινωνιολόγους, τοὺς σοσιαλιστὰς ἀνικάνους νὰ ἴδουν μὲ ἄσπιον αἰσθητὴ πρᾶγματισμοῦ τὴν ἀντίθεσιν ἢ ὁποῖα ὑπάρχει μετὰ τῆς ρομαντικῆς καὶ ὑποῦλου διαθέσεως τοῦ κ. Βενιζέλου, καὶ τῆς πράξεώς του. Ἐὰν τοὺς ἐβλεπαν καθαρὰ τοῦτο, ἐὰν ἐννοοῦσαν εἰς ὅλον τῆς τὸ βάθος τὴν ἐμφυτον, θὰ ἔλεγα τὴν ὀργανικὴν, ἡθικὴν του ἀναρχίαν, καὶ τὸν ἀπάλυτον ἐγωκεντρισμόν του, θὰ ἐκπαινοῦσαν δεόντως τοὺς κινδύνους οἱ ὅποιοι ἀπειλοῦν τὰς ἀθώας ἰδεολογίας τῶν, καὶ ἐντρομοὶ θὰ τὰς παρελάβανον καὶ θὰ ἀπεμακρόνεντο ἀπ' αὐτοῦ. Ἀλλ' ὡς φαίνεται, οὔτε τὸ κακὸν τὸ ὅποιον μέχρι τῆς στιγμῆς ταύ-

της τοὺς ἔκαμε, τὴν σύγχυσιν καὶ τὸ ἀνακάτωμα τὸ ὅποιον ἐπέφερεν εἰς τὰς τάξεις τῶν καὶ εἰς τὰς ἰδέας τῶν, δὲν θέλουν νὰ τὸ ἀντιληφθῶν κατὰ βάθος. Ὁ κ. Βενιζέλος εἶναι καὶ σοσιαλιστὴς καὶ κεφαλαιοκράτης, καὶ ἀριστοκράτης καὶ δημοκράτης, καὶ βασιλόφρων καὶ ἀναρχικὸς, καὶ ἐθνικιστὴς καὶ κοσμοπολίτης, καὶ συντηρητικὸς καὶ φιλελεύθερος ἀπ' ὅλα ἀναλόγως πρὸς τὴν περιστάσιν καὶ τὰς ἀνάγκας τῆς στιγμῆς, καὶ τίποτε κατὰ βάθος. Κατὰ θεωρίαν εἶναι δημοτικιστὴς, ἀλλὰ τοῦτο δὲν τὸν ἐμπόδιζε νὰ συνεργήσῃ εἰς τὴν ψήφισιν τῆς δεσμευτικῆς τῆς γλώσσης διατάξεως τοῦ συντάγματος. Ἐὰν ὁ δημοτικισμὸς ὡς ἰδεολογία εἶνε πράγματι τὴν ζωτικότητα νὰ ἐμπνεύσῃ τοὺς φορεῖς αὐτοῦ ἀπὸ γενναῖον φρόνημα καὶ νὰ τοὺς ἀνεβάσῃ τὸν ἡθικὸν τόνον, ὥστε νὰ τοὺς καθιστᾷ ἱκανοὺς νὰ ἐξαγάγουν ὅλα τὰ ἀναγκαῖα ἡθικὰ συμπεράσματα ἐκ τῆς πράξεως αὐτῆς τοῦ κ. Βενιζέλου, δὲν θὰ τοῦ συνεχώρουν ποτὲ μίαν τοιαύτην ἀπιστίαν. Διότι δὲν ὑπῆρξεν μόνον ἡ ἀνεκτικότης του εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο ἐπιλήρημος. Εἰς τὸν λόγον ποῦ ἐξεφώνησε τότε ἐν τῇ Διπλῇ Βουλῇ, διὰ τοῦ ὁποῖου, ἀδαιφροῶν διὰ τὴν ἀντίφασιν θεωρίας καὶ πράξεως, ἐφιλοτιμήθη νὰ μᾶς δείξῃ πόσον καλὰ γνωρίζει τὸ γλωσσικὸν ζήτημα ἀνευ οὐδεμιᾶς ἀνάγκης, χωρὶς νὰ προκληθῇ τὸ παράπαν ὑπαινιγμὸς, ἐνόμισε θεμιτὸν, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ κάμῃ εἰς τοὺς ἀντιφρονούντας ἐπιδείξιν εὐθύτητος καὶ ἀμεροληψίας, νὰ τοῖσιον ὅτι οἱ λειτουργοὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως δὲν δικαιοῦνται νὰ ἔχουν γνώμην καὶ ν' ἀναμειγνύωνται εἰς τὸ γλωσσικὸν ζήτημα. Αὐτὰ τὰ ἀναφέρωμεν μόνον διὰ νὰ τὰ ὑπενθυμίσωμεν εἰς τοὺς δημοτικιστὰς, τῶν ὁποίων τὸ μέγιστον μέρος σήμερον τὸν ἀκολουθεῖ καὶ τὸν θαυμάζει. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τοῦτο ἀκόμην ὁ κ. Βενιζέλος ἀποτελεῖ ἀντιπροσωπευτικὸν τύπον τῆς φυλῆς διότι αἱ ἰδεολογίαι παρ' ἡμῶν, εἴτε αὐτοφρεῖς εἶναι, εἴτε ἔξωθεν εἰσάγονται, μαλακόνουν ταχέως κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε υποβάλλουν τὴν σκληρὰν διάθεσιν νὰ δημιουργεῖν θύματα, καὶ ἀντιθέτως, προσφέρονται πειθῆναι εἰς τοὺς κατόχους αὐτῶν πρὸς ἐπιτυχίαν εἰς τοὺς βιωτικούς τῶν σκοποὺς.

Αὐτὸς εἶναι ὁ ἡθικὸς ἀναρχισμὸς τοῦ ἀνδρός. Εἰς τὸ βάθος αὐτοῦ δὲν ὑπάρχει τίπο-

πε άλλο εκτός από ένα άρνητικόν - μεφιστοφελικόν ἐγώ. Καί όμως ἐνῶ εἶναι τοιοῦτος, ἡ ἀντιπροσωπευτικὴ φυλετικὴ ιδιότης του τὸν κατέστησεν ὑπέρτατον νομοθέτην εἰς τὸν τόπον τοῦτον ὅλων τῶν ἀξιών, τῶν πολιτικῶν, τῶν κοινωνικῶν, τῶν ἠθικῶν, καὶ τῶν ἀτομικῶν ἀκόμη. Τοῦτο δι' ἡμᾶς ἀποτελεῖ τὸν μέγιστον τῶν ἐξ αὐτοῦ κινδύνων.

Ἄλλ' εἰς ἀντιπροσωπεύη τὴν φυλὴν εἰς πολλὰ πλεονεκτήματα καὶ εἰς πλείστα τῆς ἐλαττώματα, ἔχει όμως καὶ ἀρετὰς τινὰς ἀποκλειστικῶς ἀτομικάς. Ἐχει ἀκατάβλητον ψυχικὴν ζωηρότητα καὶ πνευματικὴν δραστηριότητα. Ὁ κ. Βενιζέλος δὲν πάσχει ἀπὸ τὸ μέγα ἐλάττωμα ἧς φυλῆς, τὴν ὀκνηρίαν τῆς σκέψεως, τὸν τρόπον τῆς ἐνεργείας, καὶ τὴν μοιρολατρικὴν ἀναβλητικότητα.

Ἄλλην φυλετικὴν διαφορὰν τὴν ὁποίαν ἔχει, φυσικὴν ταύτην, εἶναι ἡ φυσιογνωμία. Ἡ φυσιογνωμία τοῦ κ. Βενιζέλου δὲν εἶναι ἑλληνικὴ ἀλλ' εἶναι ἐξόχως ἐπιβλητικὴ. Ἐχει κατὶ γυναικεῖον, ἰδίως εἰς τὰ χεῖλη, καὶ ἐπίσης κατὶ μεφιστοφελικόν. Εἰς τὴν καθόλου ἔκφρασιν τῆς μᾶς παρουσιάζεται ὡς φυσιογνωμία ἐλεγκτοῦ σιμῆτου, ἐπιδεικτικού τυφλῶν φανατισμῶν καὶ ἰσχυρῶν πεισμάτων.

Ἄλλ' ἡ ἐν τῷ συνόλῳ φυλετικὴ ἀντιπροσωπευτικότης τοῦ κ. Βενιζέλου αὐτὸν μὲν ὠφελεῖ διότι τὸν καθιστᾷ ἱκανὸν νὰ ἐπικρατῇ εὐχερῶς μετὰ τὴν φυλετικὴν ψυχὴν, καὶ νὰ τῆς διηγήσῃ κατὰ τρόπον ἄμεσον καὶ λίαν εἰληπτικόν τὸν ἑλληνικὸν ὅμως λαὸν τὸν βλέπει σημαντικά.

Διὰ καὶ διὰ τῆς πολιτείας αὐτοῦ καὶ δι' ὅλης τῆς κοινωνικῆς του ἐκδηλώσεως, δημοσίας καὶ ἰδιωτικῆς, ὁ κ. Βενιζέλος ὄχι μόνον δὲν ἐπιδρᾷ διαπαιδαγωγικῶς ἐπὶ τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐντείνει τὰ φυλετικὰ ἐλαττώματα, προβάλλων αὐτὰ ἐν μεγαλογραφίᾳ δημοσίως διὰ τοῦ ζωντανοῦ αὐτοῦ καὶ ἐπισήμου παραδείγματος. Καὶ βεβαίως θετικώτερον καὶ μονιμώτερον στοιχεῖον διὰ τὴν προκοπὴν μᾶς φυλῆς εἶναι ἡ ὑποβοήθησις τῆς ἐσωτερικῆς αὐτῆς ἀναπλάσεως διὰ διαπαιδαγωγικῆς ἐπιδράσεως ἐπ' αὐτῆς, ἀμέσου καὶ ἑμμέσου, ἀπὸ τὴν εὐρύνοιαν τῶν γεωγραφικῶν ὁρίων τοῦ κράτους, καὶ ἂν ἀκόμη δεχθῶμεν πρὸς στιγμὴν ὅτι ἡ τελευταία ὑπῆρξεν ἔργον ἀπορλειστικόν τοῦ κ. Βενιζέλου.

Ἄλλ, οὗτος ὄχι μόνον δὲν ἔδωκεν διὰ τῆς

πολιτείας αὐτοῦ εἰς τὸ κράτος ἢ τὴν φυλὴν ἐν σταθερὸν πολιτικὸν ἰδεῶδες, συνειδητοποιοῦν τοῦτο ἀλλὰ καὶ τὴν παρ' ἡμῖν ἐπικρατοῦσαν κοινωνικὴν ἀκαταστασίαν ἐδυνάμωσε, καὶ τὸ χειρότερον, δλόκληρον τὴν ἐκ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1909 καὶ τῶν δύο νικηφόρων πολέμων ἐπελθοῦσαν ψυχικὴν καὶ ἠθικὴν βελτίωσιν τῆς φυλῆς, πρὸς ἀπόκτησιν ψυχραιμίας, νηφαλιότητος, πρὸς ἐαυτὴν πίστεως καὶ ἄλλων, διὰ τῆς ἀπὸ τοῦ Φεβρουαρίου π.έ. ἀντιπολιτευσεως αὐτοῦ τὴν ἀναποδογύρισε, καὶ ἐδημιούργησε φρικτὴν συγχυσιν εἰς τὸν τόπον. Αὐτὸς ὁ ὅποιος ἄλλοτε ἐκήρυττεν ὅτι κατόπιν τῆς μεγεθύνσεως τοῦ κράτους, μόνον μιὰ ἐθνικὴ πολιτικὴ, ἡ τοῦ ἐπισήμου κράτους, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καὶ συνίστα τὴν ἐθνικὴν πειθαρχίαν, σήμερον διέσπασε τὴν ἐθνικὴν ἐνότητάν καὶ ἐξανάφερε τὴν πολιτικὴν τῶν αὐτοτελῶν κατεπαντάων καὶ τὴν πολεμικὴν τῶν ἐθελοντικῶν μπουλουνκίων. Ἐφερε ἀνατροπὴν εἰς τὰς πλείστας ἐννοίας τῶν δημοσίων καθηκόντων, εἰς τὴν ἐννοίαν τῆς στρατευτικῆς τιμῆς, τῶν ὑποχρεώσεων πρὸς τὴν πατρίδα, τῆς πίστεως ἐν τῇ διαχειρίσει τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν, τῆς εὐθύνης τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ.

Ὑπόλογοι διατελοῦντες ἀνοικτοί, σπεύδουν πρὸς τὴν ἐπανάστασιν δὲ νὰ καλλιφθοῦν.

Καλῶς ἐπῆγγαν. Ταμίαι, παραλαμβάνουν τὸ περιεχόμενον τοῦ χρηματοκιβωτίου, τὸ θέτουν εἰς τὴν τσέπην τὴν ἰδικὴν των, καὶ τρέχουν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Καὶ αὐτοὶ καλῶς ὥρισαν. Ἀνώτεροι ὑπάλληλοι παραλαμβάνουν τὰ μυστικά τῆς ἐμπειστημένης αὐτοῖς ὑπηρεσίας, καὶ σπεύδουν, ὥσαντι ἦσαν κτήματά των, νὰ τὰ προσφέρουν εἰς τὴν ἐπανάστασιν.

Ἄλλὰ δὲν εἶναι μόνον αὐτὰ. Ὅλον τὸ δημόσιον δίκαιον ἐσυγχίσθη. Ἡ ἐννοία τοῦ κράτους, τῆς ἀνεξαρτησίας του, τῆς ἐθνικῆς κυριαρχίας, τῆς πολιτικῆς ἀξιοπρεπείας καὶ τιμῆς. Ἀφοῦ ὁ κ. Βενιζέλος ἐπανηγύριζε τόσον δημοσίως τὴν ἐπέμβασιν τῶν ξένων εἰς τὰ ἐσωτερικά μας, δὲν εἶναι ἀποροὴ ὅτι οἱ ὁπαδοὶ του βλέπουν μετὰ δυσφορίας τὴν ἐνδεχομένην ἀπομάκρυνσίν των, καὶ μη χανεύονται καὶ ἐκμεταλλεύονται τὰ πάντα διὰ νὰ τὴν ἀποσοβήσουν. Δὲν εἶναι πολὺ νὰ

εἴπωμεν ὅτι ὁ κ. Βενιζέλος διέσπασε σήμερον ἐκ θεμελίων τὴν πάντοτε ἀσταθῆ διανοητικὴν καὶ ἠθικὴν ἰσορροπίαν τῆς φυλῆς. Καὶ μαζίτῃ μετὰ αὐτὰ, ἐδυνάμωσε τὸν οικονομικὸν ἀρροθισμόν καὶ τὴν νεοελληνικὴν μανίαν τοῦ ἀμέσου καὶ κακοήθους πλουτισμοῦ. Ὅλοι οἱ ἄεργοι καὶ οἱ ὑπόπτων ἐπαγγελμάτων τοῦ ποδαριοῦ ἄνθρωποι συνέρρευσαν εἰς τὸ κόμμα, μεσίται ἀδειῶν, προμηθευταί, τροφодόται, ἐργολάβοι καὶ πλουτίζονται εἰς μικρὸν διάστημα χρόνου, ζητωκραυγάζοντες ὑπὲρ αὐτοῦ.

Ἐννοεῖ ἀρὰ γε εἰς ὅλον τῆς τὸ βάθος αὐτὴν τὴν πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴν ἀναρχίαν ὁ κ. Βενιζέλος; Ἐκτιμᾷ τὰ δόλθηρα ἀποτελέσματά της καὶ διὰ τὸν μετέπειτα χρόνον; Συναισθάνεται ὅλον τὸ μέγεθος τῆς ἰδίας εὐθύνης; Πολὺ ἀμφίβολον. Ἀλλὰ καὶ ἂν εἴνε εἰς θέσιν νὰ κτανοῇ πλήρως αὐτὰ καὶ νὰ τὰ συναισθάνεται, δὲν τὸν ἐνδιαφέρουν διόλου. Ἄν τὰ ἐλάμβανεν ὑπ' ὄψιν, θὰ συνεκρατεῖτο. Ἄς (τὸ ἐπαναλάβωμεν, αὐτὸς

ἐνδιαφέρεται μόνον διὰ τὸν ἑαυτὸν του καὶ διὰ τὰ πείσματά του.

Ἄλλ' ἐκτὸς τῆς δημιουργικῆς τέχνης καὶ τῆς φυλετικῆς ἀντιπροσωπευτικότητος τοῦ κ. Βενιζέλου, πολὺ συνετέλεσαν εἰς τὴν ἐπιβολὴν αὐτοῦ καὶ αἱ περὶ τῆς πολιτικῆς του δράσεως, τῆς ἐν Κρήτῃ καὶ τῆς ἐν Ἑλλάδι, ἐπικρατήσασαι πλάναι καὶ ἡ περὶ τοῦ πολιτικοῦ του μεγαλείου βεβαίωσις τῶν ξένων. Εἰς ταῦτα βεβαίως συνέβαλεν ἡ δημιουργικὴ δεξιότης τοῦ κ. Βενιζέλου, χειρισθέντος ὅλα τὰ ζητήματα κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ ἐμφανίζονται ἐνώπιον τοῦ λαοῦ ὡς ἐντελῶς ἰδικὰ του κατορθώματα. Ὅχι μόνον τὰς ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του συμβάσας ἐπιτυχίας ἐσφετερίσθη ἀποκλειστικῶς, ἀλλὰ καὶ αὐτὰς ἀκόμη τὰς ἀποτυχίας κατώρθωσε νὰ παραστήσῃ ὡς ἐπιτυχίας ἰδικὰς του ὡσαύτως. Περὶ τούτων θὰ ἀσχοληθῶμεν εἰς τὸ γ' καὶ τελευταῖον μέρος τῆς μελέτης μας.

(Ἀκολουθεῖ)

ΧΡ. ΧΡΗΣΤΟΥΛΑΚΗΣ

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

«Ἐνα πράγμα μοῦ ἔκαμιν ἐντύπωσιν εἰς τὴν Ρόδον. Ἡ ἑλλειψὶς Ἑλληνικῶν ἐπιγραφῶν εἰς τὰ κατακτήματα. Ποῦ καὶ ποῦ δεῖλὰ προβάλλει καμμιὰ μικρούτσικη κάτω ἀπὸ τεραστίαν Ἰταλικὴν ἀπὸ πάνω. Μοῦ διηγήθησαν κομικὰ μέτρα τῶν κατόχων τῆς Ρόδου σχετικῶς μετὰ τὰς ἐπιγραφὰς αὐτάς. Κατ' ἀρχὴν καὶ ὡς κανὼν πρέπει νὰ μὴ ὑφίσταται κατὶ ἱκανὸν νὰ ὑπενθυμίσῃ τὴν Ἑλληνικότητα τοῦ μέρους. Οὔτε εἰς γράμμα, οὔτε εἰς χρῶμα Θεὸς φυλάξῃ νὰ φανῇ τὸ κυανόλευκον. Ἀκόμη καὶ εἰς τὰ χωριά. Ἀκόμη καὶ εἰς τὰς ἐκκλησίας. Εἰς τὴν Λίνδον, ἱστορία δλόκληρη γιὰτὶ ἕνας ἔβαλε κυανόλευκὴν τὴν κατοικίαν του.

Καὶ μόνον αὐτό; Εἶχε τὴν καλωσύνην ὁ κ. Λάγκο νὰ μοῦ προσφέρῃ Ἰταλικὸν χάρτην τῆς Ρόδου εἰς κάμποσα φύλλα. Ὅποιο τοπωνυμικὸν εἶχε κάποια ἐννοία εἰς τὸν χάρτην αὐτὸν ἔχει μεταφρασθεῖ. Ὑπάρχει λ. χ. θέσις γνωστὴ εἰς τὴν Ρόδον ὡς «Κρῦο νερόν»; Στὸν χάρτην

ἔχει μεταφρασθεῖ σὲ τ' Ἀκουο φρέντα «Μαῦρο βουνόν» ἔγινε Μοντάνια νέρα καὶ ὁ «Σωτήρας» «Σαλβατόρε».

Μόνον μιὰ φορὰ εἶδα στὴ Ρόδο Ἑλληνικὴ ἐπιγραφή. Στὴν εἰσοδὸ τῶν ἐργαστῶν τοῦ κτιζομένου Διοικητηρίου. Σὰς τὴν ἀντιγράφω πιστῶς, ὡς ἐνδείξιν σεβασμοῦ τῶν κατακτητῶν πρὸς τὴν γλῶσσαν τοῦ τόπου.

Ἀπαγορεύεται ἡ εἰσοδος εἰς τοὺς μὴ ἔχοντα ἐργασίαν.

Ἀλλὰ πὰ γινόμενα εἰς βάρος καὶ τῆς γλώσσης εἰς τὴν Ρόδον ἐκδικεῖται οἱ Καλύμνιοι. Κάποια τοπικὰ προνόμια τοὺς προστατεύουν. Καὶ γύρω εἰς τὴν παραλίαν των βλέπετε Ἑλληνικὰς ἐπιγραφὰς. Κουρεῖον, Καφεκοπητήριον Διμή. Φόρος, Δημωρχεῖον. Ἐνῶ ἀπ' ἐπάνω ὡς νὰ σπεφάνωνη τὸ σύνολον τὸ γαλανὸν χρῶμα τῶν σπητιῶν.

Τὰ γινόμενα, ἄλλωστε, εἰς βάρος τῆς γλώσσης εἰς ὅλα τὰ νησιά εἶνε πολλὰ. Ὅταν ἦ μουν εἰς τὴν Ρόδον εἶδα ὁμίλους ἀνδρῶν καὶ

γυναικῶν νὰ περιφέρονται μὲ ὕψος ξηνητεμέ-
νων. Ἐρώτησα καὶ ἔμαθα ὅτι ἦσαν διδάσκαλοι
πῶν νησιῶν, οἱ ὁποῖοι ἤρχοντο νὰ ὑποστούν μα-
θήματα Ἰταλικῆς, τὴν ὁποίαν ἔπρεπε νὰ διδά-
ξουν εἰς τὰ παιδιά τῶν σχολείων τῶν. Μετὰ
τὸ 1930 δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχουν διδάσκαλοι
καὶ διδασκάλισσαι πού νὰ μὴ εἶναι εἰς θέσιν
νὰ διδάξουν τὴν γλῶσσαν αὐτὴν.

Εἶδα κάμποσους καὶ ἀπὸ τὰ δύο φύλα. Καὶ
μοῦ μιλοῦσαν μὲ ἀγανάκτησιν διὰ τὸ μέτρο.
Ἀλλὰ καὶ μὲ ἀγανάκτησιν ἐπίσης διὰ συμπα-
τριώτας τῶν καὶ ἀρχὰς, αἱ ὁποῖαι, κατὰ τοὺς
ὁμιλοῦντας δὲν ἔκαμαν ὅ,τι ἔπρεπε πρὸς ἀπο-
σώθησιν τοῦ κακοῦ.

Ἀλλὰ τὸ ζήτημα τῶν σχολείων καὶ τῆς
γλῶσσης θὰ ἐχρειάζοντο εἰδικὴν διαχείρισιν
τὰ ἐδῶ γραφόμενα εἶνε πρόχειροι ἐντυπώσεις.

Αἱ ἐπικρινόμεναι ἀρχαὶ ἦσαν ὁ Μητροπολί-
της Ρόδου καὶ οἱ δήμαρχοι. Περὶ Μητροπολί-
του θὰ ὁμιλήσωμεν. Προκειμένου δὲ περὶ δη-
μάρχων, εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐπαναλάβω καὶ ἐγὼ
τὰς ἐπεμβάσεις τῶν Ἰταλῶν διὰ νὰ κατωρ-
θώσουν νὰ ἔχουν δημοτικὰ ὄργανα πρόθυμα εἰς
τὰς διαταγὰς τῶν; Ἀλλὰ σήμερα, δήμαρχοι
καὶ ποντεστά, ὅπως ἐνεκατέστησαν εἰς μερικὰ
νησιά οἱ Ἰταλοὶ δημ. ἄρχοντες, ἐκτὸς ἐξαι-
ρέσεων ἀνὰ τὴν δωδεκάνησον σημαίνει ὄργανον
τῆς ἐξουσίας, πρόθυμον εἰς κάθε ἐναντίον
τῶν ντόπιων μέτρον. Ἀκουσα φράσεις μίσους,
ἀνυποληψίας ἐναντίον τῶν δημάρχων αὐτῶν καὶ
ἀντελήφθην ὅτι ὁ κόσμος τοὺς ἀπέφευγε.

— Καλὰ ἐρὲ παιδιά, ἔλεγα σὲ μερικοὺς οἱ
ὁποῖοι μοῦ ἐξέθεσαν πῶς ὁ δήμαρχος εἶνε τὸ
δεξιὸν χέρι τοῦ μαρσιάλλου, ὁ συνέννοχος τοῦ
δασοφύλακος εἰς τὴν καταπίεσιν τῶν συγχωρί-
ων του, δὲν λέγω νὰ κακομεταχειρισθῇ τὸ
ταλὸν ὑπάλληλον. Ὁ ὁποῖος, ἐπὶ τέλους, ἐξυ-
πηρετεῖ κάποιαν πολιτικὴν, ἔστω ἀνόητον, ἐ-
στὼ ελακτώδης καὶ ἀντίθετος πρὸς τοὺς σκοποὺς
ποῦ ἐπιδιώκει, καὶ τὸ κάτω-κάτω τῆς γραφῆς
εἶνε Ἰταλὸς... Ἀλλὰ οἱ συμπατριῶτες σας ἔ-
χουν κεφάλια, πλευρά, πόδια. Αὐτὰ τὰ χέρι-
α ποῦ ὑπογράφουν κάτι ἄνομον, αὐτὰ τὰ κεφάλια
ποῦ συλλογίζονται ν' ἀνταλλάξουν τὴν διώξιν
τῶν συγκοπίων τῶν μὲ ὠφέλημα ἀτομικόν, δὲν
ἔμπορουν νὰ σπάσουν; Ἐνὰ δὴ παραδείγματι

καὶ οἱ ὅμοιοι τῶν θὰ βάλουν μυαλό. Θὰ συλλο-
γισθῶν, πρὶν ἀποφασίσουν ν' ἀδικήσουν.

Οἱ ἀκούοντες ἐξήγγισαν ὅτι ὁ δήμαρχος δὲν
φαίνεται ποτέ μόνος. Εἶνε σὰν τὴ ζύγαινα ποῦ
συνοδεύει πάντοτε τὸν καρχαρία. Ἐν προκειμέ-
νῳ πὼν μαρσιάλλον. Καὶ μοῦ διηγήθησαν δύο
συμβάντα. Τὸ ἓνα μὲ κάποιον μοιρολατρικὴν ἐγ-
καρτέρησιν χαρακτηριστικὴν τοῦ ἀδίκου πνεύμα-
τος καὶ τῆς ἀσπλαγχνίας ποῦ διέπει τὰς ἀρ-
χὰς. Μία χήρα ἠνωχλήθη ἀπὸ τὸν μαρσιάλ-
λον τὴν νύκτα εἰς τὴν κατοικίαν τῆς. Τὴν ἄλ-
λην ἡμέραν τὸν ἀνεζήτησαν εἰς τὸ καρενεῖον
καὶ τὸν ἐξητέλισε, δέρνοντάς τον. Μόνη ἔδρα-
σε, καὶ ῥὺν δὲ καὶ δὲν ἀφῆκε νὰ ὑποθεθῇ ὅτι
συνεννοήθη μὲ τοὺς δικούς τῆς. Αὐτὸ δὲν ἤμπο-
δισεν ἐπὶ μῆνας νὰ τυραννηθῶν οἱ ἄνθρωποι
εἰς τὴν φυλακὴν μὲ χειροπέδας διὰ νὰ μαρτυ-
ρήσουν ὅ,τι ἤγνόν. Τὸ ἄλλο μοῦ τὸ διηγήθη-
σαν μὲ κάποιον κρυφὸ καμάρ. Ἰσως καὶ μὲ κά-
ποιον φθόνον. Ἐνὰς χωρικός ἐκτύπησε κάποιον
Ἰταλὸν ὑπάλληλον. Μετὰ πολλὰ συνελήφθη.
Ἀλλὰ ἐνῶ ὠδηγεῖτο εἰς τὴν ἀνάκρισιν κατὰ
φερε νὰ ξεφύγῃ κάπου εὗρηκεν ἓνα ὄπλον, ἔ-
στρωσε κυνῆρι τοὺς συνοδοὺς του καὶ ἐκτοτε
τὸν ἀφῆκεν ἡσυχον εἰς τὰ βουνὰ σεβόμενοι ἐξ
ἀποστάσεως τὴν ἐφεσίν του πρὸς μόνωσιν.

Κ' ἔχει ἡ Ρόδος καταφύγια πολλὰ δι' ὅσους
σηκώσουν χέρι κατὰ τῶν ἐνοχλητικῶν ἀνθρώ-
πων καὶ γιὰ τοὺς ἀπὸ τοὺς ὁποίους εἶνε εὐκολος
ἡ ἀπόδρασις. Καθὼς τουλάχιστον ἐβεβαίωναν
οἱ συνομιληταί μου. Κάπου συνήντησα ἓνα γέρον-
τα νηπιὸν πολλῶν ἀνθρώπων ἄστεα καὶ νόον
γινώσκοντα. Ἐξῆρσε καὶ τὴν Ἀλεξάνδρεια καὶ
εἰς τὸν νοῦν του τὴν ἀνάγκη ἐξευρέσεως κατα-
φυγίου κατὰ τῶν ἐξανισταμένων κατὰ τῆς ἀδι-
κίας τῶν ἀρχῶν φυσικώτατα τὴν ἐθεράπευε μὲ
ὅσα ἐγνώριζε περὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀλεξαν-
δρείας. Δὲν ταξιδεύω πλέον, μοῦ ἔλεγε, νὰ
κουβαλήσω ἐκεῖ ὅποιον διορώσῃ τὸν δήμαρχόν
μας. Δὲν ὑποφέρεται κύριε, εἶπεν εἰς τὸ τέλος
ὡς νὰ ἤθελε νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ἀγανάκτησιν του.

Καὶ τῶν ἀκρατῶν (του τὰ μάτια ἔλαμψαν.

ΤΕΛΟΣ

N. K.

ΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ ΕΝ ΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΚΑΙ Β. ΕΥΡΩΠΗ

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Θυατείρων ἐξέδωκε,
ἡμέρην τοῦ Νέου Ἑτους ἐν Ἐγκόλπιον Ἡμε-
ρολόγιον τοῦ 1928, μεστὸν πληροφοριῶν, πε-
ριέχον τὰ ὀνόματα τῶν Πατριαρχῶν καὶ τῶν
ἀρχιεπισκόπων καὶ Μητροπολιτῶν τῶν Αὐτο-
κεφάλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, τὰ ὀνό-
ματα τῶν Μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Οἰ-
κουμενικοῦ Πατριαρχείου, καὶ τὰ ὀνόματα
τῶν Ἑλληνικῶν Ἐκκλησιῶν ἐν τῇ Δυτικῇ
καὶ Βορείῳ Εὐρώπῃ, μετὰ τῶν ὀνομάτων τῶν
ἐν αὐταῖς ἱερέων, τῶν Ἐπιτρόπων, τὰ Ἑλλη-
νικὰ Σχολεῖα καὶ πολλὰς ἄλλας χρήσιμους
πληροφορίας παντὶ Ὁρθόδοξῳ Ἑλληνι καὶ
ἰδίως τοῖς ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ βιοῦσι.

ΑΙ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ

Ἐν Ἀγγλίᾳ ὑπάρχουσιν αἱ ἐξῆς ἐκκλησίαι.

1.—Ἐν Λονδίῳ, ἐνθα καὶ ἡ ἔδρα τῆς
Ἐξαρχίας τῆς Δυτικῆς καὶ Βορείου Εὐρώ-
πης, ὑπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Θυατείρων
κ. Γερμανόν, ὑπάρχει ὁ Ναὸς τῆς Ἁγίας
Σοφίας Προστάμενος ὁ Μέγας Ἀρχιεπίσκοπος
δοκίτης Μιχ. Κωνσταντινίδης, ἐφημέριος ὁ
Ἀρχιμ. Ἀγαθάγγελος Μοσχόβκης. Ὁ Ναὸς
οὗτος, ὅστις εἶναι ἐκ τῶν περικαλλεστάτων ἐν
Εὐρώπῃ, ἠγέρθη τῷ 1879, ἐπὶ σχεδίου ἀρχι-
κῶς τοῦ Α. Κανταντζόγλου, κατόπιν ὁμοῦ
προποποιηθέντος. Ἑλληνες ἐν Λονδίῳ ὑπῆρ-
χον ἀπ' αὐτῆς τῆς πώσεως τῆς Κωνσταν-
τινουπόλεως. Κατὰ δὲ τὸ 1676, ὁ Μητροπο-
λίτης Σάμου, Ἰωσήφ Γεωργιρίνης, διωχθεὶς
ἐκ Σάμου, κατέφυγεν εἰς Λονδίον, ὅπου δι'
εἰσφορῶν, κατώρθωσε νὰ ἰδρῇ, ἐν τῇ συ-
νοικίᾳ τῶν ξένων, Σόχο, τὸ πρῶτον Ἑλληνι-
κὸν Ναόν, ὅστις ὁμοῦ περιήλθε κατόπιν κατ'
ἀρχὰς εἰς τοὺς Γάλλους Οὐγενότους, καὶ ἔ-
πειτα εἰς τοὺς Ἀναβαπτιστάς. Κατόπιν, τῷ
1838, ἀνῆγγεθη Ἑλληνικὸν Παρεκκλήσιον
εἰς τὸ Ἀστὺ City ἐν Finsbury Circus καὶ
εἰτα, τῷ 1850, ἰδρύθη Ναὸς ἐν Winchester
Street καὶ London Wall. Ἀλλ' ὅτε ἐ-
πανσαν νὰ ὑπάρχωσι κατοικίαι ἐν τῷ Ἀστέι
ἰδρύθη ὁ σήμερον ὑπάρχων Ναὸς ἐν ways-
water τοῦ Δυτικοῦ Λονδίνου, ὅπου κατοικοῦν
οἱ πλείστοι τῶν Ἑλλήνων.

Ἐν Λονδίῳ ἐπίσης ἔδρευε Πνευματικὸν
Δικαστήριον, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σεβ.
Μητροπολίτου, κ. Γερμανοῦ.

Εἰς τὴν Κριτικὴν τῆς Ἁγίας Σοφίας ὑ-
πάρχει Ἑλληνικὸν Σχολεῖον, λειτουργοῦν,
πρὸς τὸ παρόν, ἀπᾶς τῆς ἐβδομάδος.

2.—Ἐν Μαγκεστρία ὁ Ναὸς τοῦ Εὐγ-
ελισμοῦ τῆς Θεοτόκου. Προστάμενος, Αἰδ.
Κωνσταντ. Καλλίνικος. Τῷ 1843 ὑπῆρχεν ἡδη
ἐν Παρεκκλήσιον ἀλλὰ τῷ 1861 ἰδρύθη ὁ ση-
μερινὸς Ναὸς. Ἀλλοτε ὑπῆρχεν ἐν Μαγκε-
στρία καὶ Φιλολογικὸς Σύλλογος, «Ὁ Λόγιος
Ἑρμῆς».

3.—Ἐν Λιβερπούλῃ ὁ Ἑλληνισμὸς ὅστις
ἦνθε ἄλλοτε, εἶναι σήμερον ὀλοαῖος. Ὑ-
πάρχει, ἐν τούτοις, ἐκεῖ ὁ Ἑλληνικὸς Ναὸς
τοῦ Ἁγίου Νικολάου ὑπὸ τὸν Ἀρχιμ. Νι-
κηφόρον Γιαννοῦλιν. Πρὸ 13 ἐτῶν ὅτε ἐ-
πεσκέφθη τὴν Λιβερπούλιν, ὁ Ναὸς ἦτο
πλειστός, ἀλλ' ἡδη λειτουργεῖ τακτικῶς.

4.—Ἐν Κάρδιφ, ἐπίσης ναντικῇ πόλει,
ὑπάρχει ὁ Ναὸς τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Τῷ
1875, ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἀγγλὸς
Στέφανος Χαυτέριεϋ, ἀσπασθεὶς τὴν Ὁρθό-
δοξίαν, ἔλαβε τὴ βοήθειαν τοῦ Πατριαρχοῦ
καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως συνδρομὰς
ἀπὸ διαφόρων Μονῶν, πρὸς ἰδρῆσιν ἐν Κάρ-
διφ Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας. Οὕτως καὶ ἐγέ-
νητο. Τῷ 1919, ἐνεκαίνισθη ὁ δαπᾶν τῶν
ἐν Κάρδιφ καὶ τοῖς περιχώροις ἐφοπλιστῶν
πλοίαρχων καὶ ναυτῶν ἰδρυθεὶς ναὸς, ὁ δὲ
Στέφανος Χαυτέριεϋ ἐφημέρευεν ἐν αὐτῷ
καὶ προηγουμένως εἰς τινα προσωρινὸν ναόν
ἀπὸ τοῦ 1870 εἰς τὸ 1903. Ὁ νέος Ναὸς
ἠγέρθη ἐπὶ οἰκοπέδον, δωρηθέντος ὑπὸ τοῦ
Λόρδου Μπούντ. Σήμερον ἐφημέριος εἶναι ὁ
Ἀρχιμ. Γεννάδιος Θέμελις.

5.—Ἐν Μάλτᾳ ὑπάρχει ὁ Ναὸς τοῦ Ἁ-
γίου Γεωργίου, ἰδρυθεὶς πρὸ 110 περίπου
εἰτῶν. Προστάμενος εἶναι ὁ Ἀρχιμ. Ἀνανίας
Κασδαμάκης. Ὑπάρχει ἐκεῖ καὶ Ἑλληνικὴ
Καθεδρικός Ἀδελφότης τῶν Κυριῶν.

Ἐν ἄλλαις πόλεσι τῆς Ἀγγλίας καὶ Σκω-
τίας ὑπάρχουσιν Ὁρθόδοξοι Ἀδελφότητες,
ἀλλ' οὐχὶ ἐκκλησίαι.

ΑΙ ΕΝ ΓΑΛΛΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ

Εν Γαλλία ζώσιν, από του Μεγάλου πολέμου και έντεθεν, 60,000 Έλληνες, και φυσικά, αϊ εκεί Έλληνικαί Έκκλησίαι είναι περισσότεραι.

6.— Εν Παρισίοις μέχρι του τέλους σχεδόν του 1895, οί Έλληνες εκκλησιάζοντο εις την έν τη Λατινική Συνοική αρωμουνικήν Έκκλησίαν. Άλλά τον Δεκέμβριον του 1895 ο υποφαινόμενος παρέστη εις τὰ εγκαίνια ήχο ή α α α Georges Bizet περικαλλόντος ναού του Αγίου Στεφάνου, έγερθέντος μέν δαπάναις του Δημ. Στεφάνουβικ Σκυλίτση, αλλά δωρηθέντος εις την Έλληνικήν Κυβέρνησιν υπό των αδελφών αυτού, Παύλου και Ιωάννου. Αϊ εικόνες του είναι αντίγραφα Βυζαντινής τιμος εκκλησίας έν Κωνσταντινουπόλει. Προστάμενος είναι ο Αρχιμ. Γερμανός Βασιλάκης δεύτερος δε ιερεύς ο Αρχιμανδρίτης Αθηνόδωρος Παραδείσης.

Υπάρχουσιν έν Παρισίοις Φιλότητος Αδελφότης Κυρίων, Φιλανθρωπικός Σύλλογος Κυρίων, Ένωσις των έν Παρισίοις Ελλήνων Σύλλογος των Ελλήνων Σπουδαστών, Έλλην Έμπορικόν Επιμελητήριον, Σύλλογος των Καστοριέων Γυναράδων «Ορεστιάς», και Προκαταρκτική Έλληνική Σχολή.

7.— Εν Μασσαλία είναι ο Ναός της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, όπου υπηρετήσεν, επί πολλά έτη, ο Ζυγαβηνός, όστις εξέδιδε και πολλού λόγου αξιον θρησκευτικών περιοδικόν. Σήμερον Πρόϊστάμενος είναι ο Αρχιμ. Συνέσιος Πατσάλης, και ιερεύς ο Αρχιμ. Καλλίνιος Διλβής. Είναι αξιον αναδημοσιεύσεως το Α'. Βούλευμα των ιδρυτών του Έλληνικού Ναού διά την αφελή γλώσσαν του «Είς το όνομα της Παναγίας Τριάδος—Βούλευμα Α'.

Προβάλλεται εις τους όμογενείς να κρᾶξωμεν από την Λιθόρνον ένα ιερέα, διά να επιτελή τὰ της θρησκείας μας Δόγματα. Τὰ έξοδα που ήθελε χρειάζονται χρονικώς διά τούτο το έργο να μη αναβαίνουν πλέον των δύο χιλιάδων φράγκων, τὰ όποια αρκούσι διά τε τον μισθόν, ζωοτροφίαν και κατοικίαν του ιερέως, όπου θέλει επιτελείται και ή ιερά Μυσταγωγία, ως πρό δύο χρόνων έγένετο εις την οικίαν του κ. Θησεώς. Όσοι επιθυμούν να βαλθῇ εις πρᾶξιν το έργο προσκαλούνται εις το να υπογράψουν το ανά

χειρας. Η διανομή των άνω δύο χιλιάδων φραγκών ήθελε γίνεται αναλογικώς εις τους υπογράφοντας την παρούσαν συνθήκην».

Μασσαλία τη 29 Οκτωβρίου 1820, Έ. Ν.

(Υπογρ.) Αργέντης και Συντροφία, Θεόδωρος Όμηρος, Θεόδ. Ράκος, Άδελφοί Πρασάκης, Α. Καπούδα και Θεοδοσιάδης δι' Επιτροπίας. Ψύχα και Συντροφίας, Γεώργιος Ιωάννου Ψύχας.

Εν Μασσαλία υπάρχει Γραφείον Περιθάλψεως Έλληνικός Αθλητικός Σύλλογος, με πρόεδρον τίν κ. Αντώνιον Π. Βλαστόν Έμπορικόν Επιμελητήριον κλπ.

8.— Εν Λυών είναι ο Όρθόδοξος Έλληνικός Ναός του Αγίου Αλεξάνδρου, ιδρυθείς τη πρωτοβουλία του αειμνήστου Αλεξάνδρου Grammont άλλοτε διευθυντού του έκει Οίκου Societe Industr. des Etablis. A. Grammont Μέχρι του 1920, ο έφημέριος, Οικονόμος Γεώργιος Γροπέτης έμισθοδοτείτο εκ του εργοστασίου Grammont, εις ο εργάζοντο πολλοί Έλληνες.

Εν Λυών υπάρχουν. Φιλανθρωπική Ένωσις των Ελλήνων, Ένωσις των Ελλήνων Λυών, Έλληνικός Φοιτητικός Σύλλογος Αλληλοβοηθητική Έταιρεία και Μουσική Ένωσις «Όρφεύς».

9.— Εν Ρικαμαρί-Σαιντ Έτιέν, υπάρχει ή Αγία Τριάς. Ένταυθα ζώσι 1800 Έλληνες εκ των Νήσων της Μικράς Ασίας, εργάζόμενοι κυρίως έν μεταλλωρυχείοις. Μέχρι του 1924, ή έν Λυών ιερεύς ελειτούργει περιοδικώς έν Ρικαμαρί άλλ' από του έτους τούτου, τη πρωτοβουλία του Σεβ. Μητροπολίτου Θυατείρων, ιδρύθη Έκκλησιαστική Αδελφότης, εις ήν παρεχωρήθη υπό της Έταιρείας των μεταλλείων μικρά οικία, ήτις δισκευάσθη εις ευκτήριον οίκον, διορισθέντος ως ιερέως του Αρχιμ. Σεραφείμ Γρίντζου.

10.— Γρενόβλη (Γρατιανόπολις). Ο Άγιος Γεώργιος. Ιερεύς Αθανάσιος Γεφτζίκης.

Έλληνες κατοικοῦσιν επίσης εις πολλά άλλα μέρη της Γαλλίας, αλλά δεν έχουν εις εκκλησίαν.

ΑΙ ΕΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ

11.— Εν Λειψία υπάρχει Έλληνική Όρθόδοξος Κοινότης ιδρυθείσα τη 1752. Ναός

ΑΙ ΕΝ ΒΕΛΓΙΩ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ

14.— Εν Βρυθέλλαις οικοδομείται κατ' αὐτὰς Έλληνικῇ Έκκλησίᾳ τῇ μερίμνῃ τῆς «Αδελφότητος Ελληνίδων Κυρίων έν Βρυθέλλαις» υπό τὴν προεδρίαν τῆς Κας Ειρήνης Αντωνοπούλου.

15.— Εν Αμβέρσῃ, λειτουργεῖ ο Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου, ιερουργούντος τοῦ Αρχιμ. Πατριάρχου Κ. Κωνσταντινίδου.

Η ΕΝ ΕΛΒΕΤΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑ
16.— Υπάρχει ή Έλληνική Έκκλησία «Άγιος Γεώργιος, ένθα ιερουργεῖ ο αρχιμ. Κωνσταντίνος Βαλιάδης. Επίσης υπάρχει ή και Σύλλογος Ελλήνων Φοιτητῶν «Μινέρβη». Εν Γενεύῃ δὲν υπάρχει Έλληνική Έκκλησία.

Πρέπει να λεχθῇ ένταῦθα, ότι διὰ τὴν τακτικὴν λειτουργίαν τῶν ανωτέρω Έλληνικῶν Εκκλησιῶν και τὴν ἰδρυσιν νέων καταβάλλει αὐτίτους προσπάθειας ο δραστήριος Μητροπολίτης Θυατείρων κ. Γερμανός. Πλὴν τῶν ανωτέρω, υπάρχουν εννοείται πολλὰ και αρχαία Έλληνικὰ εκκλησία έν Ιταλίᾳ, Αὐστρίᾳ, Ρωσίᾳ και τοῖς Κράτεσι τοῦ Αἰμου. Αὐτὰ δὲν υπάρχουν έν τὴν Μητρόπολιν Θυατείρων.
Ι. Π. ΧΡΥΣΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ

ο Άγιος Γεώργιος. Ιερεύς, ο Αρχιμ. Θεολόγος Παρασκευαῆδης Έλληνικὸν Σχολεῖον και Σύλλογος Γυναράδων.

12.— Εν Μονάχῳ υπάρχει ο αρχαιότατος ναὸς τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος, όστις τῷ 1494 ἀνῆκεν εις τὸ Νεκροταφεῖον Μονάχου. Τῷ 1828, ο φιλέλλην Βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας Λουδοβίκος Α', χάριν τῶν Έλληνοπαίδων υποτρόφων του, τῶν εκπαιδευμένων έν Μονάχῳ (μεταξὺ τῶν όποίων ἦτο και ο φουστανελοφόρος κατόπιν βουλευτῆς Πατρῶν Στριφτόμπος) παρεχώρησε τὸν ναὸν εις τοὺς Έλληνας. Αἱ εἰκόνες του ζωγραφήθησαν υπό τοῦ προσκληθέντος εις Μόναχον Έλληνος μοναχοῦ Εὐθυμίου Δημητρίου εκ Πατρῶν. Έφημέριος, ο Αρχιμ. Ι. Ανδρεάδης.

—13 Κολωνία. Ο Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου, Ιερεύς, ο Αρχιμ. Νεόφυτος Παπαναστασίου.

Τῷ 1906, ότε ο υποφαινόμενος έπεσκέφθη κατὰ πρῶτον τὸ Βερολίνον οἱ Έλληνες εκκλησιάζοντο εις έν δωμάτιον μεγάλης άλλ' ἀκαθάρτου οικίας, αλλά διαιερέθεντες χάριν τῶν εὐλογημένων πρωτείων, διελύθησαν, διελυθέντος τοῦ Συλλόγου των και τῆς εκκλησίας.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑΙ ΕΠΕΤΕΙΟΙ

ΑΒΡΑΑΜ ΛΙΓΚΟΛΝ

Κατὰ τὰ τελευταία έτη ο έορτασμὸς τῶν γενεθλίων τοῦ Αβραάμ Λίγκολν προσέλαβεν ένα γενικώτερον χαρακτήρα και εκέρδισεν εις δημοσιότητα. Εἰς τὰς βορείους τουλάχιστον Πολιτείας όπου ή μνήμη τοῦ μεγάλου Προέδρου δὲν επισκιάζεται από τὰς θλιβεράς αναμνήσεις τὰς όποιās φέρει εις τοὺς κατοίκους τῶν Νοτίων τοιούτων ή ἀναπόλησις τοῦ τρομεροῦ Εμφυλίου πολέμου, ή σημερινή έορτή έχει ζωηρὸν εθνικὸν χαρακτήρα τὸν όποῖον πληρέστερα ἀντιλαμβάνομεθα.

Ο λόγος τῆς τοιαύτης ψυχολογίας τοῦ Αμερικανικοῦ Λαοῦ είναι εὐνόητος. Όσον παρέρχονται τὰ έτη τοσοῦτον φαίνεται πόσον ὀρθαί ἦσαν αἱ απόψεις και ὅλη ή πολιτικὴ τοῦ μεγάλου ἐκείνου Πολίτου όστις εις τὸν πέτλον τοῦ Έλευθερωτοῦ προσέθετε και τὸν ἄλλον

μεγαλειότερον τοῦ δημιουργοῦ τῆς ήνωμένης Αμερικῆς.

Δὲν πρόκειται σήμερον ν' ἀναπρέξωμεν εις τὸ ἱστορικὸν τοῦ μεγάλου Εμφυλίου Αμερικανικοῦ πολέμου από τὸν όποῖον προήλθεν ή νέα συμπαγὴς και κραταιὰ Όμοσπονδία. Οὕτε πρόκειται νὰ εξετάσωμεν τὰ αἷμα και τὰς ἀφορμὰς τοῦ μεγάλου ἐκείνου ἱστορικοῦ δράματος κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ όποῖου οἱ Αμερικανοί, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ όποῖου ἐκ τῶν δύο στρατοπέδων ἀδιάφοροι, ἠθάνοντοσαν ἐαυτοὺς ἀνήκοντας εις ἀνήκοντες, ἠθάνοντοσαν ἐαυτοὺς ἀνήκοντας εις μίαν και τὴν αὐτὴν πατρίδα τὴν όποῖαν οἱ μὲν Βόρειοι ἤθελον ήνωμένην υπό νόμους αὐτῆς, εἰς ἐνὸς στενωτέρου συγκεντρωτικοῦ συστήματος, ἐνῶ ἀντιθέτως οἱ Νότιοι ἐπέδιωναν νὰ διατηρήσουν ἐξ ἰσοῦ ἐλευθέραν και ἐξ ἰσοῦ ήνωμένην, ἀλλὰ ταυτοχρόνως και με μεγαλει

τέραν διοικητικὴν ἀποκέντρωσιν.

Διὰ τὸν Ἀβραάμ Λίγκολν, ἡ ἀπελευθέρωσις τῶν Μαύρων ὑπῆρξεν ἡ ἀφορμὴ τοῦ ἀγῶνος, ἀλλ' ἡ διατήρησις τῆς Ἀμερικανικῆς ἐθνικῆς ἐνότητος ἦτο καὶ ἔμεινε τὸ κύριον πρόγραμμά του. Διὰ τὸν εὐγενῆ ἐκείνον ἀντίπαλον του, τὸν στρατηγὸν Λῆ τῆς Βιργινίας, ἡ Ἀμερικανικὴ ἐλευθερία δὲν θὰ ἦτο πλήρης ἂν καθε κυρίαρχος Πολιτεία ἀνήκουσα εἰς τὴν Ὁμοσπονδίαν δὲν εἶχε πλήρη ἐσωτερικὴν αὐτοδιοίκησιν.

Οὕτω τεθέντος τοῦ ζητήματος ὁ πόλεμος ἀπέβαινεν ἀναπόφευκτος καὶ ἐπὶ μίαν τετραετίαν Βόρειοι καὶ Νότιοι ἀνεμέτρησαν τὰς θανάμεις τῶν καὶ κατήγαγον κατορθώματα τὰ ὅποια ἀπληθύνοντο ἡ ἱστορία.

Ὁ Ἀβραάμ Λίγκολν ὅστις καθ' ὅλην τὴν διάρκεια τοῦ πολεμικοῦ ἀγῶνος εἰργάσθη δι' ὅλων τῶν δυνάμεων τοῦ ὑπὲρ τῆς νίκης, ὑπῆρξεν ἀληθῶς μέγας κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ θριάμβου του. Ἀπέναντι τῶν Νοτίων συμπεριεφέρθη ὡς συμπολίτης διὰ τὸν ὅποιον ὅλοι οἱ Ἀμερικανοὶ ἦσαν ἀδελφοί, καὶ ἀπέναντι ὁλοκλήρου τῆς χώρας ἐπολιτεύθη ὡς πατὴρ ὅστις ἤθελε τὸ καλὸν ὅλων τῶν τέκνων του.

Ὁ πρόωρος θάνατός του, ἐπελθὼν μάλιστα ὑπὸ τὸσον τραγικῶς συνθήκας καὶ ὀφειλόμενος εἰς μίαν ἐκρηξίᾳ τυφλοῦ φανατισμοῦ ἀπὸ μέρους μιᾶς ομάδος φανατιστῶν, ἐστέρησε τὴν Ἀμερ

Ποῖος ὑπῆρξεν ὁ Ἀβραάμ Λίγκολν.—Ἡ δράσις του ὡς πολιτευτοῦ καὶ ὡς Προέδρου τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς.

Τὸ Ἀμερικανικὸν ἔθνος ἀπέτισε καὶ πάλιν φόρον τιμῆς εἰς τὴν μνήμην ἐνὸς μεγάλου τέκνου τῆς—τοῦ Ἀβραάμ Λίγκολν.

Ὁ Λίγκολν ἐγεννήθη τῇ 12 Φεβρουαρίου τοῦ 1809 ἐν τῇ κομιτείᾳ Χάρδιν τῆς Πολιτείας Κεντώκης καὶ ἀπεβίωσεν ἐν Οὐασινγκτὼν τῇ 15ῃ Ἀπριλίου 1865.

Ὁ Λίγκολν ἦτο αὐτοδημιουργήτος.

Ἐγνώρισε τὸν ἀπλοῦν λαὸν ὡς ἓν παιδί τὴν μητέρα του. Ἐγνώρισε τὸ θάρρος του, τὰς θαθείας πεποιθήσεις του, καλὸν ἄφροντιν τρόπον μετὰ τὸν ὅποιον τὰς ἐφύλαπτεν. Ἐπατίσθη μετὰ τὰς λύπας τοῦ λαοῦ καὶ ἐχώνευσεν ὅλα τὰ παράπονά του. Ἐκοιμήθη εἰς ἀχυρένιαν κλίνην εἰς μίαν γωνίαν ψυχροῦ δωματίου. Περὶ ἐπλανήθη μέσα εἰς τὸ χιόνι κρατῶν μίαν ζεστὴν πατάταν διὰ νὰ διατηρῇ τὰ χέρια του

κίην τῶν ὑπηρεσιῶν ἐνὸς μεγάλου τέκνου τῆς, ἀλλὰ ταυτοχρόνως ἐπεσφράγισε τὴν σταδιοδρομίαν του μετὰ τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου ὁστις καθηγίασε τὸν μέγαν Πολίτην καὶ Πατριώτην.

Εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Εὐρώπη καὶ μετὰ αὐτῆς ὁλόκληρος ὁ ἅλλος κόσμος διηλθε διὰ τοῦ χώνευτηρίου ἐνὸς νέου μεγάλου πολέμου ὅπως ὁ τοῦ 1914, καὶ εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπὸ τὴν παγκόσμιον ἐκείνην ἀναστάτῳσιν προήλθον πρὸς κενὰ πολιτικὰ δαιμόνια καὶ τόσοι νέοι ἡρώες, ἡ ἀνάμνησις τοῦ Ἀβραάμ Λίγκολν παρουσιάζει βενώπιον μὲς τὸν ἄνθρωπον ὅστις οὐδὲ κατὰ τὴν κρισμωτέραν περίοδον τοῦ ἀγῶνος τοῦ δὲν ἔπαυσε νὰ εἶναι λαοκράτης καὶ φιλελεύθερος.

Ὁ Λίγκολν ἔτρεφε ἀπεριόριστον πίστιν εἰς τὸν Λαόν καὶ ἐσυνήθισε πολλάκις νὰ ἐπαλαμβάνη τὸ ρητὸν ἐκεῖνο ὅπερ ἀπετέλεσε πάντοτε πρόγραμμα τοῦ βίου του. «Δώσατε εἰς τὸν Λαόν ΦΩΣ, καὶ ἐκεῖνος θὰ εὕρῃ τὸν δρόμον του». Ἡ Ἀμερικὴ ὅπως τὴν ἐγνώρισαν εἶναι κατὰ μέγαν μέρος ἔργον τοῦ Ἀβραάμ Λίγκολν. Καὶ ἐκ τοῦ ἔργου τούτου κρίνει κανεὶς τὸν ἄνδρα τοῦ ὁποίου σήμερον ἐορτάζομεν τὸ γενέθλιον.

Νέα Ὑόρκη

ΑΔΑΜ. Θ. ΠΟΛΥΖΩ.Ι.ΔΗΣ

θερμά. Τὰ πρῶτα του γράμματα τὰ ἔμαθε γράφον εἰς τὴν πλάτην ἐνὸς ξυλίου πτυαρίου, τοῦ ὁποίου ἐκαθάριζε τὴν ἐπιφάνειαν μετὰ ἓνα μεγάλο μαχαίρι. Ἐγίνεν ὑπηρέτης ἐνὸς καταστήματος καὶ κατόπιν ἐπιστάτης. Ἐπειτα ὁδηγὸς ἐνὸς πλοίου μέσα εἰς τὸν ποταμὸν Μισσισίπην. Ἐμάχευε γνώσεις ἀπὸ θύρας εἰς θύρας. Ἐσπούδασε νομικὰ ἐργαζόμενος μέσα εἰς τὰ δάση τοῦ Σπρίνγκφιλντ. Ἐμπήκεν εἰς τὴν πολιτικὴν, ἐκέρδισε καὶ κατόπιν ἐνίκηθη. Καὶ ὅταν τέλος ἀνῆλθεν εἰς τὸν Λευκὸν Οἶκον διὰ νὰ καταλάβῃ τὴν ἔδραν τοῦ μεταξὺ τῶν Κυβερνητῶν τῆς γῆς, ἠρνήθη νὰ ἀλλάξῃ τοὺς φυσικοὺς τοῦ τρόπου καὶ ἔμεινεν ὁ ἴδιος ἀπροσποίητος, ἀγνὸς ἄνθρωπος, φέρων τὴν ἐπιτυχίαν μετὰ ἀπλὴν μετριότητα, ὑποφέρων τὰς ἰδιοτροπίας τῆς τύχης, τὰς καταστροφὰς, τὰς

ἀπειλὰς καὶ τὰς παραξηγήσεις, μετὰ ἀνδρικὴν πίστιν εἰς τὸν ἑαυτὸν του, εἰς τὸν λαόν, εἰς τὸν Θεόν.

* * *

Ὁ Λίγκολν ἤρχισε λαμβάνων μέρος εἰς τὴν πολιτικὴν τῆς χώρας τῷ 1832. Ὅτε δὲ ἐξελέγη βουλευτὴς τῷ 1834, δὲν ἔπαυσεν ἐξακολουθῶν ἐν τῷ μεταξὺ καὶ τὸ δικηγορικὸν τοῦ ἐπάγγελμα. Ἦτο πεπωμένον ὅμως νὰ ἀνέλθῃ ὁ Λίγκολν εἰς τὰ ἀνώτατα ἀξιώματα τῆς χώρας καὶ ἡ πρὸς τὰ ἐκεῖ ἀνοδος τοῦ ἐπῆλθε διὰ σειρᾶς γεγονότων.

Ἐξελέγη ὁμοσπονδιακὸς βουλευτὴς τῷ 1846 τῷ δὲ 1860 ἀνεδείχθη ὑποψήφιος τοῦ Ρεμπουβλικανικοῦ κόμματος διὰ τὴν προεδρείαν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν μετὰ πρόγραμμά του τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν μαύρων ἐκ τῆς δουλείας.

Τοσούτον, δὲ ἦτο τότε τὸ λαϊκὸν ρεῦμα ὑπὲρ αὐτοῦ ὥστε ὁ Λίγκολν ἀνεδείχθη Πρόεδρος διὰ μεγάλης πλειονοψηφίας καὶ ὁ μέγας ἱνὴρ εἶχε πλέον εἰς τὴν διάθεσίν του ὅλα τὰ μέσα πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ προγράμματός του.

Ὁ Λίγκολν ἐξελέγη Πρόεδρος τῷ 1860 Κυρίως δὲ εἰπεῖν τότε τὸ προεξάρχον ζήτημα δὲν ἦτο ἡ δουλεία τῶν μαύρων, ἀλλ' ἡ διατήρησις τῆς ἐνώσεως τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν. Διὰ τοῦτο ἀπὸ τοῦ 1858 ὁ Λίγκολν ἐν δημοσίαις συζητήσεσιν εἶχε κηρυχθῇ κατ' ἀρχὰς μὲν ὑπὲρ τοῦ ἀπλοῦ περιορισμοῦ καὶ κατόπιν ὑπὲρ τῆς τελείας καταργήσεως τῆς δουλείας τῶν μαύρων, τονίζων ὅτι τὸ ζήτημα τοῦ το συνεδέετο ἀμεσώτατα μετὰ τὴν κρατικὴν ἐνότητα τῆς χώρας. «Φρονῶ», ἔλεγεν ὁ Λίγκολν, «ὅτι ἡ χώρα αὕτη δὲν δύναται νὰ διατηρηθῇ ἐπ' ἀπειρον ὡς χώρα ἐλευθέρων ἅμα καὶ δούλων. Θὰ γείνη ἢ τὸ ἓν πράγμα ἢ τὸ ἄλλον καθ' ὅλην τὴν χώραν».

Εἰς τὸ ζήτημα δὲ τοῦτο εἶχεν ἀφιέρωσιν ὁλόκληρον τὴν προσοχὴν τοῦ ὁ Λίγκολν. Ὁ κ. Χέρτζ, ἐγκωμιάζων τὸν Λίγκολν ὡς Ἐλευθερωτὴν καὶ Προφήτην καὶ Σωτῆρα τῆς Μεγάλης Δημοκρατίας τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ἀναφέρει μεταξὺ ἄλλων εἰς τὴν περιγραφὴν τοῦ βίου καὶ τῆς σταδιοδρομίας τοῦ μεγάλου ἀνδρὸς τὰ κάτωθι.

«Ἐξ οἰσθηδὸς ἀπόψεως καὶ ἂν ἐξετάσῃ τις τὴν σταδιοδρομίαν καὶ τὰ κατορθώματά τοῦ Ἀβραάμ Λίγκολν κατὰ τὰ 6 ἐκείνα ἔτη, ἦτοι ἀπὸ τοῦ θέρους τοῦ 1858 μέχρι τοῦ ἔαρος τοῦ 1865, δὲν δύναται ἢ νὰ συμφωνήσῃ μετὰ τοῦ

ἰδίου τοῦ Λίγκολν ὅτι εἶχε θεόθεν προορισθῇ ὅπως φέρῃ εἰς πέρας τὸ τεράστιον ἔργον του. Ἐξ ὅλων τῶν ἀνδρῶν τῆς ἐποχῆς του ἦτας ὑπῆρξεν ἐκ τῶν γονιμωτέρων καὶ πολιτικῶν ἀγωγῶν μεγάλων ἀρχηγῶν καὶ πολιτικῶν αἰδρῶν, δὲν ἦτο ὁ μόνος ὅστις ἐγνώριζε τὴν αἰτίαν τῆς ρήξεως μεταξὺ τῶν Βορείων καὶ τῶν Νοτίων Πολιτειῶν, ἦτο ὅμως ὁ μόνος ὅστις ἐγνώριζε πῶς νὰ ἐξεύρῃ τὴν λύσιν τοῦ μεγάλου προβλήματος.

Ἐκτὸς ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἀμερικανικῆς Δημοκρατίας τὸ πρόβλημα τῆς δικτηρῆσεως τῆς ἐνότητος οἱ ἱδρυταὶ τῆς τοῦ ἀπέφυγον μόνος δὲ ὁ Τζέφφερσον, ὁ πρόδρομος οὗτος τοῦ Λίγκολν, μετ' ἀθυμίας πολλάκις εἶχε δηλώσῃ ὅτι ἡ δουλεία τῶν μαύρων καὶ τὸ δουλεμπόριον γενικῶς ἦσαν οἱ βράχοι ἐφ' ὧν θὰ προσέκρουε καὶ θὰ ἐδιχάζετο ἡ Δημοκρατία.

Ἐπηκολούθησαν κατόπιν πεσσαράκοντα ἔτη (1820—1860) ἀτελευτήτων συζητήσεων καὶ ἀντεγκλήσεων, ἀνευ οὐδενὸς ἀποτελέσματος. Οὐδεὶς ἐκ τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν τῶν Βορείων ἢ τῶν Νοτίων Πολιτειῶν ἦτο εἰς θέσιν νὰ προτείνῃ λύσιν τινὰ τοῦ προβλήματος. Ἐν τέλει ἐνεφανίσθη ἐπὶ τῆς πολιτικῆς σκηνῆς ὁ Λίγκολν, ὅστις κατάρθωσε διὰ τοῦ νόμου τοῦ νὰ διαφωτίσῃ ὁλόκληρον τὸν λαόν τῆς χώρας ἐπὶ τοῦ προβλήματος. Πρωτίστως ἠλθέον εἰς τὰ Ἀνατολικὰς Πολιτείας καὶ ἡμιλήσας ἐν Κούπερ Γιούνιον, ἀνέπτυξε καὶ συνέπτυξεν ὁλόκληρον τὴν φιλοσοφίαν τοῦ προβλήματος κατὰ τρόπον ὃν πάντες ἀντελήφθησαν. Ὁ Λίγκολν ἀνέπτυξε τὸ πρόγραμμα τοῦ κόμματος τοῦ καὶ ὑπέδειξε τὴν μόνον λύσιν ἣν τὸ τότε ἱδρυόμενον κόμμα τοῦ ὤφειλε νὰ ἐπιδιώξῃ, καθὼς καὶ τὴν ὁδὸν ἣν ὤφειλε νὰ ἀκολουθήσῃ. Ὁ Λίγκολν ἀνεγνωρίσθη ἀμέσως ὡς ὁ μόνος ἀρχηγὸς τοῦ κόμματος ἐκεῖνου. Ὁ Λίγκολν ἐξελέγη Πρόεδρος μετὰ μεγάλην πλειοψηφίαν, χάρις εἰς τὴν παμπληθεῖν δι' ἡς τὸν ἐτίμησαν οἱ ψηφοφόροι τῶν Βορείων Πολιτειῶν, ἀπὸ τῆς στιγμῆς δὲ καθ' ἣν ἀνέλαβε τὴν προεδρείαν μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἐξέπνευσε, ἔμεινε προσηλωμένος εἰς τὸ μέγα ἰδεώδες του, ἦτοι εἰς τὴν ἀπὸ πάσης θυσίας διατήρησιν τῆς ἐνότητος τῆς Ἀμερικανικῆς Δημοκρατίας. Οὐδέποτε ὑπῆρξεν ἀρχηγὸς τοσούτον καλῶς προπαρασκευασμένος καὶ τῶσον ἀφθόγως πεπεισμένος, ὅσον ὁ Λίγκολν. Διὰ τὴν Ἀγέλην τὸ πρόβλημα τῆς ἐνότητος ἦτο σαφές

και καθωρισμένον, ή μέθοδος δὲ ἦν ἡκολούθει
ἦτε ἄριστα καὶ ἐπιτυχέστατα διαγεγραμμένη
ὑπ' ἐκείνου.

Ὁλόκληρον τὴν ζωὴν του τὴν εἶχε δαπα-
νήσει εἰς τὸ νὰ προετοιμάσῃ αὐτὸν σωματικῶς,
ἠθικῶς καὶ πνευματικῶς, διὰ τὴν ἐκπλήρω-
σιν τοῦ μεγάλου σκοποῦ του.

«Ὡς δὲ διολογιτικαῖς συζητήσεσι του μετὰ
τοῦ Δούγκλας ἀπέδειξε, ὅτι τὸ κακὸν τῆς δου-
λείας δὲν ἔπρεπε ν' ἀφεθῇ ἀδέσμευτον ὅπως
μεταδοθῇ, ἀλλὰ ὅτι ἔπρεπε νὰ περιορισθῇ μί-
χρὶς ὅτου ἤθελεν ἐπισητῇ ἡ εὐκαιρία νὰ ἐξα-
λειφθῇ, ἔστω καὶ ἂν ἡ Κυβέρνησις τῆς Δη-
μοκρατίας ἤθελεν εὐρεθῇ ὑποχρεωμένη νὰ ἀ-
γοράσῃ καὶ τὸν τελευταῖον δούλον παρὰ τοῦ
αὐθέντου του!

«Ὁ Λίγκολν κατετρόπως τὸν ἀντίπαλόν
του διὰ τῆς λογικῆς καὶ μόνης αὐτῆς! Κα-
τίσχυσε πάντων τῶν ἄλλων ὑποψηφίων, ὑπέδει-
χθη καὶ ἐξελέχθη πρόεδρος καίτοι δὲ ἡ προκά-
τῃς του κυβέρνησις διὰ τῆς μωρᾶς στάσε-
ως τῆς εἶχεν ἐπιτρέψῃ σὺν τῷ χρόνῳ τὴν δι-
άλυσιν τῆς ἐνώσεως, Ὁ Λίγκολν ἐντούτοις
ἐπολιτεύθη κατὰ τοιαύτην τρόπον, ὥστε οἱ Νό-
τιοι πρῶτοι ἐπετέθησαν κατὰ τῶν Βορείων
καὶ ἤνοιξαν πῦρ κατὰ τῆς σημαίς τῆς Δημοκρα-
τίας.»

Ὁὕτως ἐξεργάγη ὁ ἐμφύλιος πόλεμος τῷ
1861 μετὰ τῶν Βορείων (Ἐνωτικῶν) καὶ
τῶν Νοτίων Πολιτειῶν (Ἀθενωτικῶν) διότι
αἱ τελευταῖαι διὰ νὰ διατηρήσουν τὴν δουλει-

αν τῶν μαύρων, ἥς τὴν κατάλυσιν ἐπεδίωκεν
ὁ Λίγκολν προσεπάθησαν νὰ ἀποσπασθοῦν τῶν
Ἠνωμένων Πολιτειῶν.

Ὁ ἐμφύλιος πόλεμος διήρκεσε μέχρι τοῦ
1865. οἱ Βόρειοι ὅμως ὑπερίσχυσαν τῶν Νο-
τίων διὰ τῆς τελικῆς μάχης ἐν Γκέττυσβουργ
τῆς Πενσυλβανίας καὶ οὕτως ἐξησφαλίσθη ἡ
ἐνωσις ὅλων τῶν Πολιτειῶν καταργηθεῖσης
καὶ τῆς δουλείας τῶν μαύρων.

Ἐνῷ ὅμως ἐπανηγυρίζετο τὸ τέλος τοῦ Ἐμ-
φυλίου πολέμου ἐπέπρωτο ἡ Ἀμερικὴ νὰ χάσῃ
τὸν Ἀβραάμ Λίγκολν. Οὗτος εἶχεν ἐκλεγθῇ διὰ
δευτέραν φοράν Πρόεδρος τῶν Ἠνωμένων Πο-
λιτειῶν εἰς ἀνταγωνισμὸν τῶν μεγάλων πατριω-
τικῶν καὶ ἀνθρωπιστικῶν ὑπηρεσιῶν του καὶ
εἶχεν ἐγκαινιάσῃ τὴν νέαν προεδρείαν του τῇ
4ῃ Μαρτίου 1865. Ἐνῷ ὅμως ὁ Λίγκολν με-
τὰ τῆς συζύγου του εὕρισκετο ἐν τῷ θεάτρῳ
«Φόρδ» τῆς Οὐάσιγκτον κατὰ τὴν νύκτα τῆς
14ης πρὸς τὴν 15ην Ἀπριλίου τοῦ 1866, ἡ
θοποιὸς τις, Τζῶν Οὐίλξ Μπούθ ὀνομαζόμενος
εἰσῆλθεν ἀπαρατήρητος εἰς τὸ προεδρικὸν θε-
αρεῖον καὶ ἐπυροβόλησε ἐκ τῶν ὀπισθεν κατὰ
τῆς κεφαλῆς τοῦ Λίγκολν, μεθ' ὃ ἐτράπη εἰς
φυγὴν δραπέτευσας εἰς Βιργινίαν. Μετὰ τὸν
πυροβολισμὸν ὁ Λίγκολν κατέπεσεν ἀνίσθη-
τος καὶ ἐξέπνευσεν τὴν ἐπομένην πρωίαν τῆς
15ης Ἀπριλίου 1865.

Τοιοῦτον ὑπῆρξε τὸ τέλος τοῦ μεγάλου
Λίγκολν, τὸν ὁποῖον ἐπένθησεν ὁ Ἀμερικανικὸς
λαὸς καθ' ὅλην τὴν χώραν.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

Ἡ ὁτμήραι παρατηρουμένη μείωσις τοῦ
γοήτρου τῶν Κυβερνόντων καὶ ἡ γενικὴ οἰ-
κονομικὴ κρίσις ἰδιαιουργοῦν πολιτικὴν ἀτ-
μοσφαῖραν πνιγηράν καὶ παρέχουν ἔδωκος ἐκ-
μεταλλεύσεως εἰς τοὺς ἐλλοχεύοντας στρα-
τιωτικοὺς παράγοντας. Ἡ δοκιμὴ τῆς δικτα-
τορίας δὲν παρέσχεν μαθήματα εἰς τοὺς ἀδι-
ορθώτους καὶ ἡ ὅλη φθορὰ τῆς καταστάσεως
καὶ τοῦ τόπου ἡ ἐξουθενώσις δὲν συνετέλεσεν
εἰς τὸ νὰ θεωρηθῇ ἐγκλημα πᾶσα κατὰ τοῦ
κοινοβουλευτισμοῦ ἀπόπειρα.

Διότι ὅσον καὶ ἂν ὁ Κοινοβουλευτισμὸς ὑ-
πέστη κατὰ πτωσιν, φυσικὸν ἄλλωστε ἐκ τῶν
τόσων ἀνατροπῶν ἀποτελεῖ πάντοτε ἐγγύησιν
διὰ τὰς ἐλευθερίας τοῦ Λαοῦ καὶ διὰ τὴν ἡ-

συχίαν τῆς χώρας.

Καὶ διὰ τοῦτο οὐδεὶς θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἀ-
νεχθῇ νέαν τοῦ Κοινοβουλευτισμοῦ προσβολὴν
διότι τοῦτο θ' ἀπετέλῃ καταστροφὴν τοῦ τόπου
ἀνεπανόρθωτον. Ὁφείλουν συνεπῶς οἱ Κυβερ-
νῶντες νὰ μὴ κοιμῶνται ὑπὸ μανδραγόραν, οὐ
δὲ νὰ ἀφίουν τὴν κατὰστασιν μοιρολατρικῶς
νὰ ἐξελισσεται πρὸς πλήρη παραλυσίαν καὶ
ἐκμηδένισιν. Πάντες ἔχουν καθήκον νὰ συντε-
λέσουν εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ Κοινοβουλευτι-
σμοῦ, ἐφ' ὅσον οἱ παράγοντες ἐλλοχεύουν.

Καὶ μάλιστα ὅταν δὲν εἶνε ἄγνωστον ὅτι ὁ
ἀρχηγὸς τῶν Βενιζελικῶν, οὐτινος ἡ ἐπ' ἀνόδου
εἰς τὰς Ἀθήνας θεωρεῖται, ὡς σταθμὸς διὰ
τὴν ἐξέλιξιν τῶν Βενιζελικῶν κομμάτων, εὐ-

φίσκεται εἰς πλήρη μετ' αὐτῶν ἐπαφὴν καίεῖς
τελείαν συνεννόησιν περὶ τῆς μελλοντικῆς τῶν
δράσεως.

• • •
Ἡ Βουλὴ ἐπ' ἀνέλαβε τὰς ἐργασίας τῆς τὴν
παρελθούσας τετάρτης καὶ αἱ κυκλοφορήσασαι
φῆμαι περὶ λανθάνουσας Κυβερνητικῆς κρίσε-
ως ἀπεδείχθησαν ἀνακριβεῖς. Καθ' ἃ ἐδηλώ-
θη οὐδεμίαν διαφωνίαν ὑφίσταται ἐν τῇ Κυβερ-
νήσει καὶ τῷ ἐκκρεμῆς ζήτημα τῆς ὁδοποιίας
θὰ παραμείνῃ ἄλυτον μέχρι τῆς ἐπανόδου τοῦ
Μιχαλακοπούλου ἐκ Γενεύης. Ἡ δὲ ἡλῶσις αὐ-
τῶν Λαὸν καθησυχαστικὴν ἐντύπωσιν κολύπτει
μόνον τὴν ὑφισταμένην ἐνδοκυβερνητικὴν διά-
στασιν ἐκ τοῦ ζητήματος τῆς ἀναβολῆς τῆς
λύσεως τῆς ὁδοποιίας καὶ διευκολύνει τὴν
ἀναστολὴν τῆς κρίσεως μέχρι τῆς ἡμέρας καθ.
ἦν ὁ κ. Καφαντάρης θὰ νομίσῃ σκόπιμον νὰ
προκαλέσῃ ταύτην. Εἶνε ὅμως καὶ φανερόν
ὅτι ἡ Κυβερνητικὴ κρίσις δὲν εἶνε δυνατόν νὰ
γίνῃ πρὶν παραληφθῇ τὸ δάνειον καὶ πρὶν λή-
ξῃ ἡ ἐν Γενεύῃ Σύνοδος τῆς Κοινωνίας τῶν
Ἑθνῶν. Ἐν τῷ μεταθ' ἡ Βουλὴ ἀσχολεῖται
μὲ τὴν ψήφισιν τῶν δευτερευούσης σημασίας
νοσηδίων καὶ μὲ τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολο-
γισμοῦ, τοῦ ὁποῖου ἡ ἐξονύχισις θὰ ἀρχίσῃ
τὴν προσεχῇ Δευτέραν.

Συγχρόνως καὶ ἡ ἀπολογία τοῦ τέως δι-
κτάτορος ἐξακολουθεῖ καὶ ἡ Ἀνακριτικὴ Ἐπι-
τροπὴ τῆς Βουλῆς συνεχίζει τὸ ἔργον τῆς
τοῦ ὁποῖου τοσοῦτον ἀπασχολεῖ τὴν δημοσίαν
γνώμην μὲ τὰς ἀποκαλύψεις καὶ τὰς παρατη-
ρήσεις τοῦ τέως δικτάτορος ἐπὶ τῆς δράσεώς
του, καὶ ἐπὶ τῆς δράσεως τῶν Βενιζελοδημο-
κρατικῶν κομμάτων.

* * *

Λίαν ὅμως ἐνδιαφέρουσα ὑπῆρξεν ἡ ἀγό-
ρευσις τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐ-
νώπιον τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ὁ
κ. Καφαντάρης ἀφ' ὧς ὡμολόγησεν ὅτι αἱ οἰκο-
νομικαὶ προβλέψεις του ἀπέτυχον καὶ ὅτι ἀν-
τὶ τῆς περισσευμάτων, θὰ ἔχῃ ἐλλείμματα εἰς
τὸν προϋπολογισμὸν, ἐξέθηκεν ὅτι αἱ οἰκono-

μίαι εἶνε ἀδύνατοι διότι ὅπου καὶ ἂν
πρὸς ἐπίτευξιν αὐτῶν εὕρισκε ἀντίδρα-
σην διαμαρτυρίας. Ἰδιαίτερος ἐτόνισεν ὅτι ἡ
διαμαρτυρία Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν, νὰ
ἐ-
δεμίαν ἡδυνήθη νὰ πραγματοποιήσῃ οἰκονομ. ἐ-
δοῖται τῷ ἀντετάχθῃ ὅτι παραλύει τὰς Ἐθνι-
κάς δυνάμεις καὶ διαλύει τὸ ναυτικόν. Τοῦ-
το ὅμως σημαίνει ὅτι ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰ-
κονομικῶν δὲν διευθύνει ἀλλὰ διευθύνεται. Ὁ
κ. Καφαντάρης, ἀρχηγὸς τῆς πλειοψηφίας
καὶ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, δὲν δύναται
νὰ ἐπικαλεῖται τὰς διαμαρτυρίας τῶν παρα-
γόντων διὰ τὴν ματαίωσιν τῶν οἰκονομικῶν δι-
εργασιῶν διότι τότε πιστοποιεῖ ἄπλως ὅτι ἀγεται καὶ φέ-
ρεται ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν ἀ-
ξιοματικῶν καὶ δὲν δύναται νὰ ἐφαρμόσῃ τὰς
οἰκονομίας, τὰς ὁποίας ὑπεσχέθη καὶ εἰς τὸν
Λαὸν καὶ εἰς τὴν Βουλὴν.

Ἀντὶ δὲ νὰ διαμαρτυρεῖται ὁ κ. Ὑπουργὸς
διὰ τὴν στάσιν τοῦ τύπου, ὡς προκαλοῦντος
τὴν ἀντιφορολογικὴν ἐξέγερσιν τοῦ Λαοῦ. εἴ-
χε καθήκον νὰ μεριμνήσῃ περὶ περιορισμοῦ
τῶν φορολογικῶν μέτρων καὶ περὶ ἀνακούφι-
σεως τοῦ Λαοῦ ἐκ τῶν βαρῶν τὰ ὅποια ἡ πεν-
ταετής σπατάλη καὶ διαρπαγὴ, ἦν ἐνήργησεν
ὁ Βενιζελισμὸς, προκαλοῦν τὰς ἐξεγέρσεις καὶ
τὰς διαμαρτυρίας τῶν πολιτῶν. Ὁ Τύπος, ὅ-
ποτε ἐξώθησεν τὸν Λαὸν εἰς ἐξέγερσιν, ἀλλ'
ἀπλῶς ἀνέγραφε τὰς βαρεῖας φορολογίας τοῦ
κ. Καφαντάρη, εἰς δὲ τὴν ἐξέγερσιν τοῦ Λαοῦ
τῆς Κρήτης, ἐβοήθησεν τὴν Κυβέρνησιν εἰς
τὴν καταστολὴν αὐτῆς, τὴν σπινθήρα καὶ, ἦν
αὕτη ἡτο ἀνίσχυρος καὶ αὐτὸν τὸν κ. Ι. Κούν
δουρον νὰ συλλάβῃ καὶ τὴν τάξιν νὰ ἐπιβάλλῃ.
Ἐπὶ τοιαύτας συνθήκας αἱ εὐθύναι τῆς ἀντι-
φορολογικῆς ἐξέγερσεως καὶ τῆς φορολογικῆς
ἀπεργίας τοῦ Λαοῦ βαρύνουν αὐτὸν καὶ μόνον
τὸν κ. Καφαντάρη, ὅστις οὐδεμίαν οἰκονομί-
αν πραγματοποιήσας οὐδὲ δυστάσας νὰ ἐπιβάλλῃ
τὴν φόρους, δισεκαταμυριῶν προσέρχεται σὴν
μερὸν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν διὰ νὰ δηλώσῃ ὅτι
αἱ προβλέψεις του ἀπέτυχον καὶ ἀντὶ τῆς
περισσευμάτων, θὰ ἔχῃ ἐλλείμματα. Κ.

ζελικόν κόμμα ήτο άσημάντου σπουδαιότητος.

Καί τοῦτο άπεδείχθη κατά την διάσκεψιν τής Βουλώνης, όπότε έπενεξετάσθη τό ζήτημα καί ή άναγνώρισις άνεβλήθη.

Κατά την εποχήν αὐτήν ήλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας ὁ βουλευτής Μπενάξ, εἰσηγητής τοῦ πολεμικοῦ προϋπολογισμοῦ εἰς τήν ἑλλικήν Βουλήν. Τό γεγονός τοῦτο παρέσχεν άφορμήν νά πιστευθῇ ὑπό τῆς Κοινῆς Γνώμης, ὅτι επέκτειτο βελτίωσις τῶν σχέσεων, τόσον μᾶλλον ὅσον άνευ δυσχερείας έπετύχον την άπομάκρυνσιν ἀπό τήν μεθόριον τῶν άσθενῶν Ἑλληνικῶν δυνάμεων. Ἀλλ, ὁ Βενιζέλος έπηγγύηται, ὅπως καί ὁ Γκυγγεμέν. Χάρις εἰς αὐτούς θά ένανάγει πᾶσα ἀπάπειρα συμβιβασμοῦ. Διά τὰ σχέδια αὐτῶν έχρειάζοντο έπεισόδια ἐπὶ έπεισοδίων. Διά τόν λόγον αὐτόν ἐπικαίρως δι' αὐτούς ήλθε τό ναύαγιον ἐνός μικροῦ Ἑλληνικοῦ πλοίου ὀνομαζομένου Ἀγγελική. Οἱ Γάλλοι ὑπεστήριξαν άμέσως ὅτι έτορπιλλίσθη ὑπό τῶν Γερμανῶν καί έκαμον ἐπιβλητικήν κηδείαν εἰς ἀντάγκτα θύματα. Ὡς έπληροφορήθηθη θετικῶς άργότερον, ή Γαλλική προπαγάνδα εἶχεν ένοικιάσει ἐν Πειραιῇ ἐν ή δύο πτώματα. Παρά τήν διάψευσιν ἐν τούτοις τῆς Γερμανικῆς προεστίας, ὅτι τό πλοῖον έτορπιλλίσθη, οἱ πρεσβευταί τῶν Προστατιδων Δυνάμεων εὔρον τήν εὐκαιρίαν διά νά αξιώσων πῆν άπέλασιν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ξένων πρεσβειῶν, προσθέντες εἰς τήν ὑποβληθεῖσαν διαμαρτυρίαν τῶν τόν ισχυρισμόν ὅτι ή Γερμανική διάψευσις άπετέλει έπαρτή ἀπόδειξιν τοῦ ραδιοτηλεγραφικοῦ τάχα συνδέσμου αὐτῶν μετά τῶν ὑποβρυχίων. Ἐξ ἄλλου ὁ ναύαρχος Φουρνέ εὔρε τήν εὐκαιρίαν μέ τόν ψευδῇ αὐτόν τορπιλισμόν νά γνωστοποιήσῃ εἰς τήν Ἑλληνικήν Κυβέρνησιν, ὅτι τὰ κατασχθέντα Ἑλληνικά πολεμικά πλοία θά έταξιδεύαν έρεξῆς ὑπό Γαλλικήν σημαίαν καί νά αξιώσῃ τήν έλευθέραν χρησιμοποίησιν τοῦ ναυστάθμου τῆς Σαλαμίνας. Ολίγον μετά ταῦτα οἱ Βενιζελικοί προήλασαν πρὸς τήν Κατερίνην.

Μετά βραχείαν διαμονήν εἰς Θεσσαλονίκην, έπέστρεψεν εἰς Ἀθήνας ὁ Μπενάξ, διά νά δημιουργήσῃ έκουσίως ή άκουσίως πό με

γάλον έπεισόδιον, συνεπεία τοῦ ὁποίου ή Γαλλία καί ή Ἀγγλία θά διεργήγνυνον ὀριστικῶς τὰς σχέσεις μέ τόν Βασιλέα Κωνσταντίνον. Ὁ κύριος αὐτός ὅταν έπέστρεψεν εἰς Ἀθήνας, έπανελάβε τὰς συνομιλίας του μετά τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου. Καί μίαν ὥραίαν ήμέραν τόν εἶδομεν νά εμφανίζεται εἰς μίαν τῶν συγγεντρώσεών μας καί νά μᾶς λέγῃ ὅτι επέτυχε παρά Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τήν εκχώρησιν ἀφθόνου πολεμικοῦ ὕλικου. Ἀλλ' έπειδή ὁ Βασιλεὺς ήθελε νά φαίνεται ὅτι έξαναγκάζεται νά αποδεχῇ τὰς αξιώσεις μας, έπρεπε νά άπειθύνωμεν πρὸς τήν Ἑλληνικήν Κυβέρνησιν ὁμαδικήν διακοίνωσιν περιλαμβόνουσαν τήν αξίωσιν αὐτήν. Ἡρώτησεν τόν Μπενάξ ποία ήτο ή έννοια παρομοίας αξιώσεως καί ὑπό ποίας συνθήκας διευτυπώθη. Μοι αλήντησεν άορίστως. Κατόπιν αὐτοῦ, τοῦ έγνωστοποίησα, ὅτι δέν ήδυνάμην νά μετάσχω παρομοίου διαθήματος, έφόσον δέν λαμβάνω ειδικᾶς ὁδηγίας. Ἐπληροφορήτην άργότερον τοὺς ὁρους ὑπό τοὺς ὁποίους ὁ Μπενάξ επέτυχεν τήν εκχώρησιν τοῦ πολεμικοῦ ὕλικου. Καί οἱ ὅροι αὗτοι ήσαν. 1) Ἐγγύησις τῆς εδαφικῆς άκεραιότητος τῆς Ἑλλάδος, 2) Ὑπόσχεσις ὅτι κατά τό προσεχές Συνέδριον τῆς ειρήνης θά ανέλαμβανε τήν υπεράσπισιν τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων, 3) Κατάργησις πάντων τῶν διεθνῶν ἐν Ἑλλάδι έλέγχων καί γενικῶς παντός πιεστικοῦ μέτρου, 4) Κατάπασις τοῦ Βενιζελικοῦ κινήματος. Ἐξ ἄλλης πηγῆς, ὅχι ἀπὸ τὸν Στρέϊτ, έπληροφορήτην έπίσης ὅτι ὁ Μπενάξ εἶπεν εἰς τόν Βασιλέα, ὅτι αν έδε τὸ πολεμικόν ὕλικόν, ή Γαλλία θά υπερίσπιζε τήν Ἑλλάδα ἐναντι τῶν Ἰταλικῶν φιλοδοξίων. Αἱ διαπραγματεύσεις αὗται τοῦ γάλλου πρεσβευτοῦ περιήλθον ταχέως εἰς γνώσιν τοῦ τύπου καί ὁ Μίρμπαχ (ὁ γερμανὸς πρεσβευτής) βασιζόμενος εἰς τὰς κυκλοφορούσας φήμας άπήνθνε πρὸς τόν Λάμπρον διαμαρτυρίαν ἐναντίον τῆς προθέσεως τῆς εκχώρησεως πολεμικοῦ ὕλικου εἰς τήν Ἀντάντ.

Εἰς τό προσεχές : Αἱ προσπάθειαι τῆς βενιζελικῆς κυβερνήσεως πρὸς άναγνώρισίν της.— Τά Νοεμβριανά.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΟΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Τηλεγραφική Διεύθυνσις : «ΟΙΝΟΒΟΤΡΥΣ»
Ἑταιρικὸν κεφάλαιον ὀλοκλήρως καταβεβλημένον Δρχ. 10.000.000.—
Ἀποθεματικὸν μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1922 11.616.111.—

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΝΑΠΟΘΗΚΑΙ

Ἐν Μύλοις (Ἀθηνῶν), Ἐλευσίνι, Καλάμαις, Θεσσαλονίκῃ, Ἀχαΐα, Πάργῃ, Κύμῃ, Βελλίῃ, Γαστούνῃ, Βραχατίῃ, Δευκάδι, Σάμῃ, Ἀλῖβεργῃ, Μαγκοπούλῃ (Ἀττικῆς).

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Οἶνοι : Λευκοί, Ἐρυθροί, Γλυκεῖς, Μοσχάτοι.
Οἰνόπνευμα Καθαρόν διὰ ποτοποιῶν καί μετουσιωμένον διὰ φωτισμὸν καί θέρμανσιν.
Οἶνοι εἰς φιάλας : Ἐπιτραπέζιοι, τονωτικοί, θρεπτικοί.
Βερμούτ (ἐκ φυσικοῦ Μοσχάτου).
Ἀποστάγμα οἴνου : Μεγάλη παρακαταθήκη παλαιῶν ἀποσταγμάτων οἴνου, παραγωγῆς τοῦ ἐν Μύλοις Ἀποσταγματοποιείου.
Κονιάκ ἀρίστης ποιότητος ἐκ παλαιοῦ ἀποστάγματος.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΠΛΑΣΜΑΤΩΝ ΠΡΟΝΟΜΙΟΥΧΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

Δέχεται καταθέσεις ἐπὶ προθεσμίᾳ μὲ τοὺς κάτωθι τόκους ἀπηλλαγμένους τελείως παντός φόρου.

ΕΙΣ ΔΡΑΧΜΑΣ

Διὰ τρεῖς μῆνας	Δι' ἑξ μῆνας	Δι' ἐν ἔτος καὶ πλέον
8 %	8 1/2 %	9 %
ΕΙΣ ΛΙΡΑΣ ΑΓΓΛΙΑΣ ἢ ΔΟΛΛΑΡΙΑ ἢ ΧΡΥΣΟΝ		
7 %	7 1/2 %	8 %

Κατὰ τήν μετά τοῦ Δημοσίου σύμβασιν δημοσιευθεῖσαν εἰς τό ὑπ' ἀριθ. 80 φύλλον τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, τῆς 5 Μαρτίου 1926, αἱ παρὰ τῇ Ἑταιρίᾳ καταθέσεις εἶναι προνομιοῦχοι ἀπαλλασσομένης τῆς προσόδου τούτων ἐπὶ δέκα πέντε ἔτη παντός φόρου δημοσίου, ἀπλοῦ ἢ συνθέτου ἢ οἰουδήποτε ἄλλου δημοτικοῦ ἢ τοπικοῦ παρόντος ἢ μέλλοντος.

Αἱ καταθέσεις χρησιμοποιοῦνται ἐξ ὀλοκλήρου, δυνάμει τῆς ἰδίας συμβάσεως, πρὸς παροχήν λιπασμάτων ἐπὶ πιστώσει εἰς τοὺς γεωργοὺς ἐπὶ τῷ αὐτῷ τόκῳ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ Ο "ΤΙΤΑΝ",

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ 3.000.000 ΔΡ.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝ ΕΛΕΥΣΙΝΙ

ΑΡΙΘ. ΤΗΛ. 6-54

Τηλεγραφική Διεύθυνσις:

"ΣΙΜΕΝΤΟΤΙΤΑΝ ΑΘΗΝΑΣ,"

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΕΚ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 33 ΤΗΛΕΦ. ΑΡ. 5-77
Γραφεία φορτώσεων εν ΠΕΙΡΑΙ
Τηλ. αριθ. 2-67

Τσιμέντα «Τίταν» τύπου «Πορτλάν» (Ciment artificiel Portland) ανταποκρινόμενα εις τους αβστηροτέρους επιστήμους κανονισμούς των πεπολιτισμένων Κρατών δι' έργα εκ Μπετόν πάσης φύσεως.

Béton armé λιμενικά, πλακοποιία, επιστρώσεις, υποστρώσεις οδών, κατασκευή πλίνθων (τούβλων) και ογκολίθων (αγκωνάρια), πρέκια κτλ.

Τσιμέντο «Κέρως». Ειδική κονία, κατάλληλος διά την κατασκευήν υδραυλικών αμμοκονιασμάτων διά συνήθεις λιθοδομάς, ή πλίνθοδομάς, αντικαθιστώσα με πλείστα όσα προτερήματα τα αμμοκονιάματα εξ ασβέστου.

Πολύ ταχύτερα πήξις. Ασυγκρίτως μεγαλειτέρα αντοχή, θθεν: Ταχύτης έκτελέσεως. Σημαντική ελάττωσις του πάχους των τοίχων, ήτοι: Κέρδος εις χρήσιμο χώρον και οικονομία εις έργα καί και ογκον λιθοδομής.

Συνιστάται ιδιαιτέρως δι' έργα λιμενικά.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΛΙΠΑΣΜΑΤΩΝ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

33 ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 33

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑΙ ΕΙΣ ΠΑΣΑΣ ΤΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΑΣ ΠΟΛΕΙΣ & ΚΟΜΟΠΟΛΕΙΣ

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ

Χημικά Λιπάσματα.—Ειδικά σύνθετα λιπάσματα διαφόρων τύπων διά πάσαν εν γένει καλλιέργειαν και άπλά (άζωτοϋχα, υπερφωσφορικά, καλλιοϋχα).

Όξέα.—Θεικόν, Νιτρικόν, Υδροχλωρικόν, Θεικός σίδηρος, Περοσπορίνη.

Είδη δελουργείου.—Υελοπίνακες κοινοί (τζάμια) έπιτραπέζια είδη. Φιάλαι παντός είδους Δαμιζάναι κ.τ.λ.

Η Έταιρεία έχει ιδιαίτερον τμήμα ΓΕΩΠΟΛΙΚΟΝ το όπολον παρέχει δωρεάν, προφορικώς ή δι' αλληλογραφίας, πάσαν πληροφορίαν δι' όλα τα γεωργικά ζητήματα και ειδικώς διά την χρήσιν των λιπασμάτων της.